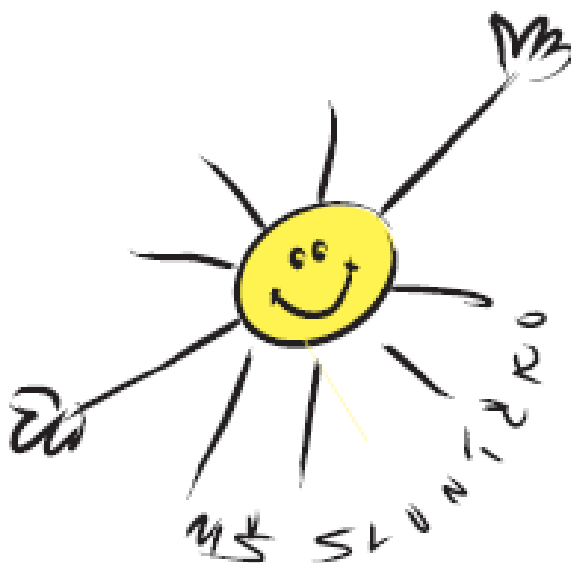

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„MEZI NÁMI VE SLUNÍČKU“

Projednáno a schváleno: na pedagogické radě dne 21.8.2024

Zpracovatelé ŠVP PV: ředitelka MŠ a kolektiv pedagogických pracovníků

Platnost dokumentu: od 1.9.2024

Číslo jednací:

.....
Bc. Plešingerová Štefanie, DiS.
ředitelka mateřské školy

Obsah

1. Principy naší mateřské školy	5
2. Základní údaje o škole	7
3. Obecná charakteristika školy	7
4. Charakteristika budovy a prostředí	8
5. Stanovení počtu tříd	9
6. Spolupráce mateřské školy	11
7. Hlavní cíle.....	12
8. Podmínky předškolního vzdělávání	13
9. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
10. Věcné podmínky	14
11. Životospráva.....	20
12. Psychosociální podmínky.....	21
13. Personální podmínky a pedagogické zajištění	22
14. Logopedická péče.....	23
15. Digitální technologie v naší mateřské škole.....	23
16. Doplňkové aktivity	24
17. Další vzdělávání pedagogických pracovníků	24
18. Organizace	24
19. Řízení mateřské školy.....	27
20. Spolupráce s rodiči	28
21. Organizace vzdělávání	29
21.1. Formy a metody vzdělávání	30
22. Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd	31
23. Zápis a přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	31
24. Ukončení docházky.....	31
25. Přerušování a omezení provozu mateřské školy.....	31
26. Povinné předškolní vzdělávání včetně omlouvání dětí.....	32
27. Omlouvání dětí	32
28. Omlouvání dětí plnící povinné předškolní vzdělávání.....	32
29. Jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání	33
30. Individuální vzdělávání (§ 34 školského zákona)	33
31. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	34
32. Vzdělávání dětí mladších tří let	34
33. Program pro děti mladší tří let	35
34. Systém péče o děti s priznanými podpůrnými opatřeními	38

34.1.	Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami	38
34.2.	5 stupňů podpůrných opatření.....	38
34.3.	Individuálně vzdělávací plán (IVP)	39
34.4.	Vzdělávání dětí nadaných.....	39
34.5.	Děti se zrakovým postižením:	40
34.6.	Děti se sluchovým postižením:	40
34.7.	Děti s poruchami pozornosti a vnímání:.....	40
34.8.	Zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:	40
34.9.	Děti s poruchami řeči:.....	40
34.10.	Děti se sociálním znevýhodněním:.....	40
35.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	40
36.	Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy	41
37.	Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů.....	41
38.	Co podporujeme :	42
39.	Kam směřujeme	42
40.	Třídní pravidla.....	43
41.	Vzdělávací obsah.....	43
42.	Klíčové kompetence	43
42.1.	Kompetence k učení	43
42.2.	Kompetence k řešení problémů	44
42.3.	Kompetence komunikativní.....	44
42.4.	Kompetence sociální a personální	44
42.5.	Kompetence činnostní a občanské	45
43.	Vzdělávací oblasti:.....	45
43.1.	Seznam integrovaných bloků a témat:.....	45
44.	Ekologická výchova.....	71
45.	Minimálně preventivní program „ Chceme být zdraví.“	71
46.	Doplňující programy a další aktivity	71
47.	Evaluační systém.....	72
47.1.	Evaluační systém v rámci MŠ	72
47.2.	Kritéria evaluační.....	0
48.	Přílohy	2

Budova mateřské školy r.2013

Budova mateřské školy r. 2024

1. Principy naší mateřské školy

S	Společné vzdělávání pro všechny děti Podporujeme rozmanitost, protože ji vnímáme jako nedílnou a cennou součást naší společnosti. Respektujeme potřeby všech dětí s ohledem na různé kulturní a sociální prostředí, ze kterého přicházejí, a úroveň jejich aktuálních schopností. Budujeme vzájemnou důvěru, respekt a dobré vztahy mezi dětmi. Vytváříme jim prostor být samy sebou i příležitost ke vzájemné spolupráci. Propojujeme generace a podporujeme mezigenerační setkávání.
L	Laskavý přístup k dětem je u každého pedagoga samozřejmostí. Snažíme se vytvářet pozitivní a příjemnou atmosféru v celé mateřské škole.
U	Učení v souvislostech Učení plánujeme a realizujeme v souvislostech a provázanosti se životem. Využíváme autentických situací a námětů, jejichž nositeli jsou samy děti. Chceme, aby porozuměly světu, ve kterém žijí, a uměly jej kriticky reflektovat. Učení v souvislostech podporujeme časovou a organizační strukturou dne. Vzdělávání probíhá ve větších tematických celcích, v podnětném učebním prostředí uspořádaném do center aktivit.
N	Nabízíme jim rodičům různé formy spolupráce , možnost aktivně se podílet na chodu školy, zapojit se do vzdělávání dětí i budovat vztahy mezi sebou navzájem. Otevřenou komunikaci a spolupráci s rodinami považujeme za důležitý předpoklad zdárného učení a podpory rozvoje dítěte.
Í	Individuálně přistupujeme k dětem v průběhu celého dne dle potřeby. Vzájemný respekt je pro nás velmi důležitý. K vzájemnému porozumění nám pomáhají jasně daná pravidla, ať již mezi dospělými, tak mezi dětmi.
Č	Činnosti plánujeme a snažíme se o aktivní zapojení dítěte Dáváme dětem prostor učit se vlastní činností a prožitkem. Zaměřujeme se na rozvoj jejich kompetencí. Nabízíme dětem příležitost vyhledávat a zpracovávat informace, učit se z různých zdrojů, od sebe navzájem, prezentovat své myšlenky, objevovat, experimentovat, užívat rozmanité strategie řešení problémů, týmově spolupracovat, svoje činnosti si plánovat a reflektovat. Chybu považujeme za přirozenou součást učení. Podporujeme vnitřní motivaci dětí k celoživotnímu vzdělávání, které je i pro nás nezbytnou cestou rozvoje.
K	Každé dítě vedeme k co největší samostatnosti v sebeobsluze, ve volbě aktivit, v řešení problémů, v komunikaci.
O	Objevujeme s dětmi spoustu nového, vytváříme dětem dostatečně podnětné prostředí k objevování. Otázky si klademe a odpovědi společně hledáme.

Motto:

„ Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě!

Jen se, děti, rozhlédněte, co tu kolem kvítí kvete.

Jen si, děti, všimněte, kolik je tu zvířátek, kolik ptáků, ptáčátek!

Kolik je tu dobrých lidí, co si radost nezávidí!

Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě! “ (Jan Čarek)

Vize školy:

Naší vizí je aktivní rodinná mateřská škola poskytující kvalitní moderní vzdělávání v přátelské a nekonfliktní atmosféře, kde se střetává svět nových znalostí, moderních metod vzdělávání i technologií, sportu, morálních hodnot a tradic. Klást důraz na důležitost pohybu dítěte v raném věku, pobyt dítěte venku. Právě pohyb je nejdůležitějším nástrojem při odstraňování nerovností vývoje dítěte a spolu s uplatňováním moderních metod vzdělávání, podporovat také elementární postoj k ochraně přírody a vytváření základů ekologického citění u dětí s touhou pedagogů se neustále zdokonalovat a sebevzdělávat, posouvat kupředu, ubírat se naproti moderním trendům vzdělávání. Zaměřit se na prožitkové učení. Výukový program mateřské školy se soustředí na rozvoj dítěte a jeho schopností učení, na osvojení si základů hodnot i získání samostatnosti. Pomocí prvků moderního výukového programu Začít spolu dosáhnout těch nejlepších výsledků ve vzdělávání dětí v mateřské škole.

Podporujeme pravidelné, plánované propojování různých generací na základě vnitřní motivace s cílem objevování, poznávání, obohacování se navzájem a vzájemné úcty. Vnímáme rodinu, jako základní stavební kámen společnosti.

S touto vizí jsou ztotožněny i všichni zaměstnanci školy, kteří společně jako tým usilují o to být dobrou, žádanou, vyhledávanou i respektující mateřskou školou, poskytující kvalitní vzdělávání dětí, otevřenou rodičům.

2. Základní údaje o škole

Název školního vzdělávacího programu	Mezi námi ve Sluníčku
Název školy	Mateřská škola Varnsdorf, Křížíkova 2757, příspěvková organizace
Neoficiální název	Mateřská škola „Sluníčko“
Adresa školy	Křížíkova 2757, 407 47 Varnsdorf
IČO	727 422 59
Bankovní spojení	181 698 451/0300
Právní norma	příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1.1.2005
Součásti školy	Školní jídelna
IZO ředitelství	600075702
Telefon	+420 412 371 040
Mobil	+420 736 763 846 (ředitelka) +420 778 411 346
Email	16msvdf@seznam.cz
Web	www.ms16.cz
ID datové schránky	xj8k3gc
Ředitelka školy	Statutární orgán - Bc. Plešingerová Štefanie, DiS.
Zřizovatel školy	Město Varnsdorf, náměstí Eduarda Beneše 270
Provoz školy	pondělí–pátek od 6:00 do 17:00 hodin
Typ MŠ	celodenní s pravidelným provozem - 3 třídní
Kapacita školy	75 dětí

3. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v oblasti panelové zástavby ve Varnsdorfu a její provoz byl zahájen 1. března 1978. Budova patří městu Varnsdorf, které ji spravuje prostřednictvím odboru správy majetku.

O děti se starají pedagogické pracovnice, které poskytují odbornou výchovně-vzdělávací péči, zatímco provozní personál zajišťuje plynulý chod školy. Součástí zařízení je také školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců. Počet pracovníků školy se přizpůsobuje počtu přijatých dětí.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě zápisu, který se koná dle platné legislativy v daném termínu.

Základem financování školy jsou prostředky přidělené od zřizovatele školy, ze státního rozpočtu a poplatků od rodičů.

4. Charakteristika budovy a prostředí

Mateřská škola se 3 třídami a samostatnou školní jídelnou se nachází v klidné části města Varnsdorf uprostřed panelové zástavby. Budova školy je přízemní a skládá se ze tří propojených školních pavilonů a hospodářské budovy, do které se prochází proskleným průchodem i samostatným vchodem. Každý pavilon má samostatný vchod a nachází se v něm samostatné zázemí jedné třídy pro děti včetně zázemí pro zaměstnance. V prvním pavilonu se nachází I. třída „kofátek“. Ve druhém pavilonu se nachází II. třída „Rybiček“, kancelář ředitelky. Třetí pavilon obývá III. třída „Šnečků“ a ložnici této třídy využívají všechny třídy jako tělocvičnu. Třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí, které zpestřují výchovně vzdělávací proces. Každá herna má vchod na kryté terasy, které jsou ideální příležitostí k pobytu i vzdělávání dětí venku za nepříznivého počasí. V hospodářské budově je umístěna školní kuchyň, kancelář vedoucí stravování, prádelna a účelové sklady. Součástí školy je velice rozsáhlá zahrada s herními prvky pro rozvíjení pohybových dovedností, nabízí zaměření na rozvíjení ekologické výchovy. Mateřskou školu jsem v r. 2012 přihlásila do celostátní sítě Pavučina EVVO „Mrkvička“ a také do projektu Celé Česko čte dětem. V roce 2019 do projektu „Mezigeneračně“ a v červnu 2021 jsme byli oceněni značkou „MEZIGENERAČNĚ“, kterou se nám daří každoročně bhajovat.

5. Stanovení počtu tříd

Mateřská škola má tři třídy (Kotátka, Rybičky a Šnečci). Mateřskou školu navštěvují děti zpravidla ve věku od tří do sedmi let, nejdříve však děti od 2 let.

Ve třídě Kotátek se vzdělávají nejmladší děti ve věku od 3 do 4 let, nejdříve však děti od 2 let. Jde o třídu homogenní s přizpůsobeným režimem dne dle věkové kategorie dětí. Třída Rybiček a Šnečků jsou heterogenní a navštěvují je děti od 3 do 7 let.

V každém pavilónu je umístěna jedna třída s maximálním počtem 25 dětí. V každé třídě pracují dvě paní učitelky a ředitelka se sníženým počtem hodin přímé práce u dětí (popřípadě, dle aktuálnosti a požadavků SPC asistentka pedagoga, školní asistent, chůva...).

Zřízení třídy pro nejmladší děti je možnost lépe aktuálně reagovat na potřeby dětí ve věku od 2 let, přizpůsobovat jim režim, činnosti a zajistit další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí včetně případného posílení personálního zajištění v rámci dotačních programů Šablony (další pedagog, chůva...).

Ve dvou třídách, které navštěvují děti od 3-7 let, je možno lépe vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a bude tak každému dítěti umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná. V zájmu zajištění propojenosti a plynulé návaznosti předškolního a základního vzdělávání a z důvodu maximálního využití a uplatnění výsledků dosažených v etapě předškolního vzdělávání.

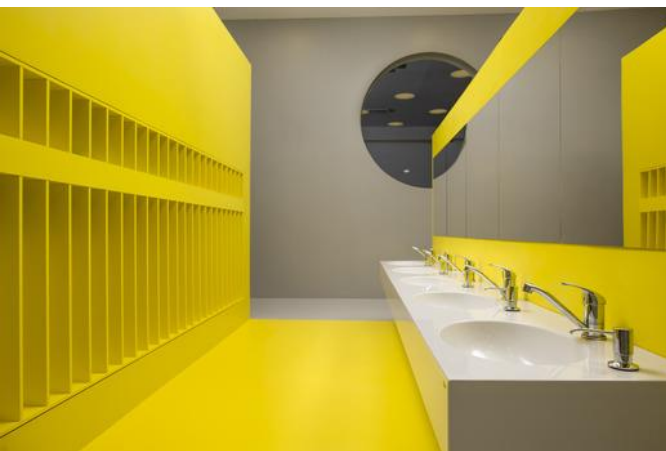
Rodiče mají možnost po předchozí domluvě přivádět a odvádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb. Děti s povinnou předškolní docházkou mají stanovenou povinnou dobu ve školním řádu. Dětem je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je ale natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Třída Kotátek

Třída Rybiček

6. Spolupráce mateřské školy

Naše Mateřská škola spolupracuje s městem Varnsdorf, jako jejím zřizovatelem, klubem seniorů Pohádka ve Varnsdorfu a dále pak v oblasti výchovné se Základní uměleckou školou, Základními i odbornými školami, Městským divadlem ve Varnsdorfu, Logopedickou poradnou v Rumburku, soukromou logopedkou OSVČ, s SPC v Rumburku,

s Městskou knihovnou Varnsdorf, Hasičským sborem Varnsdorf, s Městskou policií Varnsdorf a Policií ČR, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rumburku, kinem Panorama ve Varnsdorfu, Sociálním odborem, Městskou knihovnou.....

7. Hlavní cíle

- Budovat školu, která připraví děti pro život a nástup do ZŠ.
- Budovat základy pro postoje, znalosti a dovednosti důležité pro člověka, který se bude vyrovnávat s nároky a problémy současnosti.
- Důraz na individuální přístup ke každému dítěti, na samostatné rozhodování a volbu dítěte a přijímání odpovědnosti za ni, důraz na aktivní účast rodiny.
- Akceptovat a vytvářet přiměřené podmínky pro děti integrované a nadané a podporovat děti ohrožené školním neúspěchem.
- Mít základ kladného vztahu k učení a lásku ke všemu živému.
- Chceme být nadále vyhledávanou mateřskou školou pro rodiče dětí, poskytující nadstandardní služby – délka provozu od 6 do 17 hod., intenzivní logopedická péče, denní nabídka ovoce či zeleniny od ranních hodin, rozvoj pohybových schopností dětí formou pestré nabídky pohybu, využívat situační a prožitkové učení, zajistit dětem maximum možností, příležitostí a zkušeností k rozvoji dovedností pro jejich budoucí život.
- Nezbytnou součástí práce školy je do budoucna využívání dotací, které nabízí nejen krajský úřad, ministerstva, IROP, MAS ale hlavně Evropská unie.
- Udržet a šířit dobré jméno mateřské školy, usilovat o její celkový rozvoj a prosperitu.
- Zvyšovat kvalitu vzdělávání a výchovy dětí, přizpůsobovat se požadavkům a potřebám současné doby a měnící se společnosti, novým přístupům a myšlenkám, více se ztotožňovat s moderním výukovým programem pro mateřské školy, jehož prvky již nyní zařazujeme do výchovně vzdělávacího procesu. Jde o program Začít spolu¹, jenž nabízí prostor, ve kterém se děti učí samostatně myslet, že chyba je přirozenou součástí procesu učení stejně jako zodpovědnost za sebe sama a svoji práci. Podnětné učební prostředí třídy Začít spolu tvoří „Centra aktivit“, vyučující nabízí různé typy činností a míru podpory dle individuálních potřeb dětí, podporují jedinečnost každého dítěte
- Proškolení pedagogů ve výukovém programu Začít spolu
- Rozvíjet potenciál a individualitu každého dítěte, zajistit jeho všestranný rozvoj v podnětném prostředí v duchu pohodové rodinné atmosféry.
- Být otevřenou, spolupracující organizací, zajišťující rodičům a veřejnosti profesionalitu a partnerství.
- Poskytovat zaměstnancům podporu, porozumění a vstřícné jednání.

- Inovace vlastního školního vzdělávacího programu v souvislosti s mezigeneračním zaměřením školy podporující předčtenářskou gramotnost a rozvojem environmentální oblasti.
- Neustálé zkvalitňování spolupráce s rodiči a veřejností, zřizovatelem a propagace práce školy.
- Pokračovat v současném mezigeneračním, rodinném zaměření mateřské školy, podporovat a zajišťovat denní pohybové aktivity, směřovat ke zdravému životnímu stylu. Dle zájmu zachovat osvědčené aktivity a projekty poskytované nad rámec běžné výchovně vzdělávací činnosti.

8. Podmínky předškolního vzdělávání

Posláním mateřské školy Varnsdorf, Křížíkova 2757, příspěvkové organizace je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem na základě jejich možností, zájmů a potřeb, věnovat náležitou péči dětem se specifickými vzdělávacími potřebami. Podporujeme rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílíme se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváříme základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Napomáháme vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání.

Mateřská škola je doplňkem rodinné výchovy dítěte předškolního věku.

Záměry do budoucna:

Do 2 let

- vybavení tříd žaluziemi
- dovybavení polytechnického koutku na terase.
- dovybavit místnost využívanou jako tělocvičnu vhodnými úložnými regály pro uložení sportovního náčiní a náradí a lezeckou stěnou
- Zprovoznění WC pro děti v průchodu mezi pavilony k používání při pobytu venku.

Do 5 let

- postupná výměna původních krytů na topení
- dovybavení školní zahrady zahradními prvky pro děti.
- nové sociální zázemí pro děti – zbývá již poslední třída.
- renovace plotu školní zahrady minimálně obnovit nátěrem.
- postupná obnova myček na nádobí ve výdejnách
- zahradní domek na ukládání venkovních hraček
- oprava soklu terasy – omítnutí.

Do 10ti let

- rekonstrukce zázemí pro kuchyň – původní stav šaten pro zaměstnance včetně sociálního zázemí
- rekonstrukce vývařovny školní kuchyně – ideálně komplet s výměnou dlažby i obkladů, jinak je potřeba – kuchyňská linka nerez, dovybavení nerez stoly, stávající sporáky (každoročně nákladné opravy), vybavení profi myčkou na velké nádobí, profi pánve (současná již nefunkční), žaluzie ve skladech.

9. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v naší mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, zajistíme kromě požadavků vymezených v RVP PV ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout jistá opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Tato opatření se pak promítají do vnitřních předpisů, školního vzdělávacího programu, školního řádu apod.

Věcné podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek je třeba zvážit vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Dále také záleží na tom, zda je věkové složení dětí ve třídě homogenní nebo heterogenní a podle toho eliminovat nebo odstupňovat přístupnost některého vybavení – **uzavíratelné skříňky**, vyšší police apod.

Pro pobyt venku je nutné zajistit využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k výšce dětí, nebo např. zajistit sedací nábytek, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí a podporuje správné držení těla při sezení.

Ergonomické parametry školního nábytku upravuje vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích v platném znění na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, a dále je upraveno ČSN EN 1729-1.

Prostředí musí být takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň **bezpečí a klid** pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů). V souladu s touto vyhláškou má být umývárna vybavena přebalovacím stolem. Pro zajištění osobní hygieny dětí je možné **použít nočníky** (nezbytné je zajištění jejich adekvátního vymývání a dezinfekce).

Životospráva

V oblasti životosprávy je vhodné zvážit úpravu denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí). V oblasti ochrany veřejného zdraví není třeba iniciovat další změny v právních předpisech s ohledem na děti ve věku od 2 do 3 let, neboť ve stávajících předpisech je toto již ošetřeno.

Personální podmínky

Pro zajištění kvalitní péče o děti od 2 do 3 let maximálně využíváme výše úvazků pedagogických pracovníků. Zároveň přizpůsobujeme rozpis přímé pedagogické činnosti tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Možností pro personální posílení mateřské školy je zajištění prostřednictvím financování z projektu OP VVV *Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ*.

Zdroj: *Informace k předškolnímu vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let v mateřské škole [online].* <http://www.msmt.cz/file/39033/>; MŠMT, 2016 [cit. 2019-08-23].

10. Věcné podmínky

Prostory mateřské školy odpovídají stanovené hygienické normě, méně však vyhovují svým jednotvárným prostorovým uspořádáním skupinovým a individuálním činnostem dětí, obtížně se nám daří vytvářet jednotlivé pracovní koutky (centra aktivit) pro činnosti dětí.

Škola je vybavena dětským nábytkem, který odpovídá svou velikostí věkové skupině dětí, veškeré tělocvičné vybavení je pravidelně revidováno, zdravotně hygienické zařízení – toalety a umývárna – splňují hygienické požadavky, i když stále usilujeme o rekonstrukci posledního sociálního zázemí v původním stavu. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobována potřebám a počtu dětí. Postupně je staré vyměňováno za nové, moderní a odpovídající předepsaným požadavkům. V roce 2019 došlo k rekonstrukci sociálního zázemí ve třídě Rybiček a v roce 2022 ve třídě Šnečků.

Ložnice jsou vybaveny dřevěnými lůžky, které odpovídají počtu dětí, bezpečnosti a jsou zdravotně nezávadná. Ložnice III. třídy je využívána pro TV činnosti jako „tělocvična“ a slouží rovněž jako prostor pro polední odpočinek dětí ze třídy „ŠNEČKŮ“. Využíváme zde stohovatelná lehátka, která pravidelně provozní pracovníce připravují a sklízí tak, aby nebyl narušen chod výchovné činnosti.

Vybavení hračkami pomůckami, materiály pro různé činnosti a další doplňky je postupně doplňováno a obnovováno (dle finančních možností), jejich skladba je přizpůsobena věku dětí a jejich potřebám. Veškeré pomůcky a hračky, se kterými děti přichází do styku, se snažíme umístit tak, aby byly dětem snadno přístupné, aby si je mohly samy brát a rovněž uklízet podle předem stanovených pravidel. Na výzdobě prostor školy se podílejí paní učitelky společně s dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Na budovu mateřské školy, která prošla vnější rekonstrukcí (zateplení, výměna oken v roce 2014) bezprostředně navazuje rozsáhlá zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Zahradu využíváme po celý rok dle aktuálního počasí. Je pravidelně udržována, pískoviště jsou pravidelně proplachována dle hyg. pokynů.

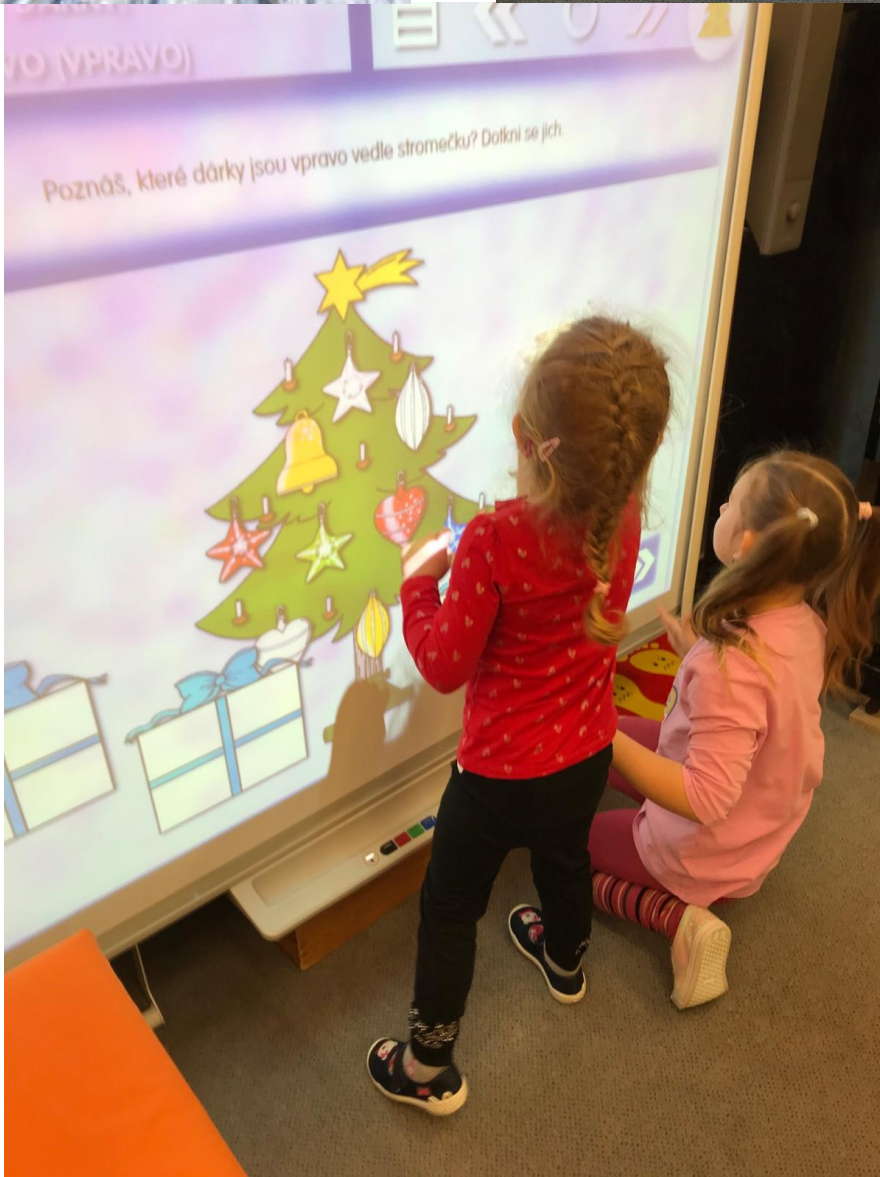
V roce 2015 byla zhotovena vzhledem k zvýšené vlhkosti vlhkostní uzávěra a nové podlahové krytiny včetně krytů na radiátory ve všech vstupních šatnách. V roce 2017 byly vyměněny všechny interiérové dveře za nové a provedena výmalba v celé budově. Třída Rybiček byla vybavena interaktivní tabulí. V roce 2018 následovala opět vlhkostní uzávěra a výměna podlahových krytin ve všech prostorách třídy Rybiček. V témže roce proběhla rozsáhlá oprava sportovních sestav na školní zahradě. Interaktivní tabulí byla vybavena třída Šnečků. V roce 2019 a 2020 se výměna podlahových krytin včetně vlhkostních uzávěr týkala třídy Kořátek i Šnečků a rekonstrukce sociálního zázemí třídy Rybiček a Šnečků. Ve všech šatnách byla zhotovena vestavěná skříň na ukládání pomůcek, zhotovena vestavěná skříň v kanceláři učitelek ve třídě Rybiček a v ložnici Kořátek na míru vytvořená knihovna. Podlahové krytiny byly vyměněny i ve skladu drogerie. Na školní zahradě proběhly opět opravy sportovních sestav, výměny ztrouchnivělého dřeva za nové. V roce 2023 byla školní zahrada vybavena sportovní sestavou a dvěma houpačkami hnízdo. A také byla provedena rozsáhlá oprava topení a výměna všech hlavic na topení. Průběžně je prováděna výmalba tříd, měněny matrace, údržba kobereců a podlahových krytin, opravy nábytku. V roce 2024 yla provedena větší a finančně nákladná oprava chladicího zařízení školní kuchyně, ale také vyměněny téměř všechny dvířka v šatnách dětí. Na přední zahradě došlo k vytvoření mlatového chodníčku a rozsáhlá výsadba dřevin, osázen byl i svah a vytvořen rybníček v rámci získané dotace od SFŽP.

Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.) a umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

- Děti se samy, svými výtvary, podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.
- Pro zajištění finančních potřeb podáváme žádosti o granty a zapojujeme se i do projektů, které přinášejí mateřské škole materiální prospěch.
- Zároveň oceňujeme nadstandardní aktivitu rodičů a učitelů, kteří vyrábějí pomůcky sami a ve velmi dobré kvalitě.

I přes velmi dobrou vybavenost, chceme dětem ukázat, že k hraní nemusí mít drahé hračky, ale že mohou využívat vše, co v okolí vidí, přírodniny, použitý papír, plasty apod., čímž podpoříme nejen ekologické myšlení, ale také tvořivost.

11. Životospráva

Stravovací návyky se obvykle upevňují v prvních letech života dítěte. Vhodný způsob výživy ovlivňuje nejen tělesný růst, ale podporuje i duševní vývoj. Mateřská škola poskytuje dětem významnou část denního příjmu potravy. Proto se snažíme pomoci dětem vytvořit rozumné stravovací návyky, které je budou provázet po celý život.

Dodržujeme časový odstup mezi jídly zpravidla tři hodiny. Dětem je po celý den poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Děti mají možnost si pomazánky samostatně namazat na pečivo. Celodenně od 7.15 hod. je dětem k dispozici ovocný či zeleninový táč. Ovoce či zelenina je v průběhu dne doplňována tak, aby byla dětem k dispozici. Množství jídla, které dítě potřebuje k zajištění své potřeby energie a výživy se liší. Chuť k jídlu je obvykle spolehlivým měřítkem jeho potřeb. Rozhodně nikdy děti do jídla nenutíme, ale snažíme se do jídla povzbudit především vlastním příkladem. Pravidlo „dojít se musí“ je zastaralé a může vést k poruchám zažívání nebo k celoživotnímu odporu k určitému jídlu.

Během dne dodržujeme pitný režim. Děti mají ve třídě dostatek tekutin v průběhu celého dne a kdykoliv se mohou samostatně obsloužit. Dětem podáváme zejména neslazené ovocné či bylinkové čaje, ředitelné ovocné sirupy i vodu. V letních měsících zvyšujeme příjem tekutin. Děti motivujeme k pitnému režimu především vlastním příkladem. Na tvorbě jídelníčku se mohou podílet rodiče poskytnutím oblíbeného receptu jejich dítěte dle zásad zdravé výživy a po konzultaci s vedoucí stravování o vhodnosti, je možné jej zařadit do jídelníčku. Předpokládáme, že i toto děti více motivuje ke konzumaci jídla v mateřské škole, a také rodiče k větší spolupráci s mateřskou školou. S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně, kde je vyvěšen a zároveň i v mobilní aplikaci, kterou MŠ používá..

Vedeme děti k samostatnosti, děti si samy svačinku připravují a hlavní jídlo si samy přináší, rovněž po sobě sklízí ze stolu, učíme se jíst příborem již od prvních dnů v mateřské škole. Mladším dětem a dětem s potřebou pomoci jsou nápomocny paní učitelky.

K dostatečnému každodennímu pobytu venku, který je přížpůsoben kvalitě ovzduší, je využívána školní zahrada, terasy a vycházky do okolí mateřské školy. Dostatečný pobyt dětem skýtají i vnitřní prostory školy zejména herna pro pohybové činnosti.

Nespací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dítěte, všechny děti odpočívají převážně do 13.00 hod., poté jsou dětem, které nespí nabídnuty doplňkové nespací aktivity a jiné klidové činnosti – nespací aktivity. Do spaní děti nikdy nenutíme.

Zásadami zdravého životního stylu se řídí především všichni zaměstnanci školy a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Zásady stravování:

- individuální potřeby stravování dětí
- děti do jídla zásadně nenutíme
- dítě má právo, aby mu něco nechutnalo (rodiče uvedou do dotazníku při vstupu do mateřské školy potraviny, které dítě nejí nebo nesmí jíst ze zdravotních důvodů
- na děti nespácháme, učíme je jíst pomalu, správně žvýkat
- vedeme děti k tomu, co je zdravé, co není zdravé a proč to tak je
- vedeme děti k samostatnosti při stolování (sebeobsluha při přípravě svačiny, úklidu při svačině)
- vedeme děti, aby si vždy před jídlem umyly ruce mýdlem
- učíme děti správně stolovat –jíme příborem
- před jídlem si popřejeme „Dobré chutnání“

Pitný režim:

Po celou dobu pobytu v mateřské škole mají děti k dispozici dostatek nápojů (čaj, vodu, šťávu, mléko, vitamínové nápoje...). Samozřejmostí je samoobslužný pitný režim v každé třídě. Děti mají k dispozici samoobslužné termosky. Samy si čepují tekutiny do hrníčků, skleniček či kelímků, mladším dětem je nápomocna učitelka. K pití jsou děti pravidelně vyzývány.

Záměry do budoucna:

Probíhá a je záměrem i do budoucna:

- sledovat a vybízet děti k pravidelnému pití;
- vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu;
- vést děti k samostatnosti při stolování a sebeobsluze;
- v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku.

12. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy se snaží, aby se děti a jejich rodiče cítili v mateřské škole dobře a spokojeně, respektují individuální potřeby dítěte, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednají s dětmi nenásilně, přirozeně a citlivě, snaží se navodit atmosféru klidu a pohody. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim, po dohodě s rodiči. Již po zápisu do mateřské školy je dětem s rodiči umožněn adaptační program v odpoledních činnostech a při pobytu dětí na školní zahradě. Děti tak mají dostatek času si přivyknout na nové prostředí. Doporučujeme rodičům postupné zvykání jejich dětí na nové prostředí nejprve za přítomnosti rodiče a dále pak postupně prodlužujeme dobu pobytu dítěte v mateřské škole.

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád. Učíme děti pravidlům soužití, které si samy postupně společně stanovíme.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně se snažíme vyřadit nezdравé soutěžení dětí. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany), sami jsou dětem vhodným vzorem.

Jak zajistíme pohodu dětí?

Uspokojováním přirozených a individuálních potřeb dětí:

- **potřeba bezpečí a jistoty:** rodiče mohou být s dítětem ve školce, než získá pocit bezpečí a jistoty
- **potřeba lásky a náklonnosti:** paní učitelka mě má ráda stejně jako moje maminka
- **potřeba sebedůvěry:** co já už všechno dokážu (pochvala a povzbuzení)
- **potřeba svobody:** když nechci nemusím to dělat, mohu si vybrat
- **potřeba významu:** zažít úspěch, být důležitý-pomáhal jsem kamarádovi nebo paní učitelce
- **potřeba zábavy:** každý den má být pro dítě radostný

O co se snaží paní učitelky?

Umožní dětem dostatečný prostor pro hru a činnost, kterou si děti samy zvolí. Preferují partnerský dialog s dětmi a dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy. Učitelky dětem naslouchají, podporují je, projevují se vstřícně empaticky a nejednají s dětmi násilně.

Učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení daného problému. Všimá si projevů emocionálních poruch v chování dítěte a postupně se snaží různými sociálními činnostmi a hrami tyto projevy minimalizovat. Učitelky uplatňují pedagogický styl s nabídkou činností, kde je základem připravené vzdělávací prostředí. Upřednostňují samostatnost dětí v každé činnosti a situaci během celého dne.

Spontánní a řízené aktivity budou vyvážené, přiměřené věku a schopnostem dětí tak, aby se rozvíjely ve všech oblastech psychického a fyzického vývoje.

Mezi zaměstnanci je vzájemná úcta, tolerance a hlavně pomoc. Dojde-li mezi dospělými k nedorozumění, řeší se v soukromí školy, neřeší se před dětmi.

Záměry do budoucna:

Probíhá a je záměrem i do budoucna:

- vytvářet příznivou atmosféru kvalitou estetického prostředí, citlivým a vnímavým přístupem dospělých k dětem;
- vytvářet atmosféru rovnosti, optimismu, důvěry, porozumění a spolupráce, tak aby se děti cítily příjemně, aby byly aktivní a měly chuť ke vzdělávacím činnostem;
- vytvářet pozitivní klima školy;
- poznat a respektovat rodinu dítěte, její zvyklosti;
- k jednotlivým pravidlům ve třídě vytvořit piktogramy, což povede ke zlepšování a dodržování pravidel;
- učit děti řešit konflikty kultivovaným způsobem komunikativní a komunitní hry

Do 1 roku:

Nadále zefektivňovat záznam o vzdělávacích výsledcích dětí, aby byly průběžné a obsahovaly závěry pro přípravu diferencované vzdělávací nabídky a účelnou individuální podporu dětí.

13. Personální podmínky a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole k 1.9.2024 pracuje ve třech třídách včetně ředitelky sedm učitelek, tři asistenti pedagoga a školní asistent. Všechny paní učitelky mají předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost; ředitelka a jedna učitelka mají vysokoškolské vzdělání a jedna učitelka vyšší odborné. 6 p. učitelek, včetně ředitelky, splňují kvalifikaci logopedické asistentky. Každý z pedagogů má možnost dalšího sebevzdělávání na vzdělávacích akcích akreditovaných MŠMT podle nabídky NIDV, CCV, ale i samostudiem odborné literatury a sledováním moderních trendů pro předškolní výchovu. Tím mají zajištěny podmínky ke svému pedagogickému a osobnímu růstu – viz plán vzdělávání pedagogických pracovníků.

Práce pedagogů, jednání a chování je v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Služby (rozpis směn) pedagogických pracovníků jsou stanoveny tak, aby se učitelky překrývaly v době nejnáročnější na organizaci a bezpečnost dětí, tedy kolem pobytu venku a při ukládání dětí k odpočinku tak, aby byla zajištěna optimální péče – viz rozvržení přímé pedagogické práce. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Učitelky se zpravidla střídají po týdnu při ranní a odpolední službě. Při vycházkách, výletech, docházení mimo areál je vždy zajištěn dostatečný počet zaměstnanců pro dohled nad dětmi. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Je zajišťována odborná kvalifikovaná péče dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i dětem s odkladem školní docházky. V případě potřeby jsou rodiče kontaktováni na PPP, SPC, logopeda.

14. Logopedická péče

Dětem s narušenou komunikační schopností poskytuje v MŠ logopedickou péči speciální pedagog z SPC Rumburk (zdarma); učitelky s akreditací logopedického asistenta a zároveň všechny učitelky v rámci pedagogické práce formou jazykových chviliek napomáhají všem dětem preventivně v této oblasti prostřednictvím dechových a artikulačních cvičení, gymnastky mluvidel, rozvíjení jemné a hrubé motoriky, grafomotorických cvičení, smyslového vnímání a rozvíjení jednotlivých jazykových rovin. Závažné vady a poruchy konzultují s rodiči dětí a doporučují k návštěvě klinického logopeda. Pokud se u dětí vyskytují vzdělávací a výchovné problémy, jsou jejich rodiče po konzultaci s učitelkami nasměrováni k odbornému vyšetření, aby mohla být dítěti poskytována speciální péče.

Zákonní zástupci dětí s narušenou komunikační schopností mají možnost výběru logopeda – mohou si zvolit službu zdarma ve spolupráci s SPC či soukromého logopeda hrazeného ze zdrojů rodičů, ale také logopeda dle svého výběru. Mateřská škola bude spolupracovat a věnovat se všem dětem dle doporučení jakéhokoli logopeda.

15. Digitální technologie v naší mateřské škole

Slovníček pojmů

Digitální gramotnost - dovednost vyhledávat, hodnotit, využívat, sdílet a vytvářet obsah pomocí informačních technologií a internetu. (Cornell University, 2014)

Algoritmus – přesný návod či postup vedoucí k vyřešení daného problému

Informatické myšlení - schopnosti „myslet jako informatik při řešení problémů (Lessner, 2014)

V souladu se současnými trendy rozvíjíme v naší mateřské škole myšlení u dětí. Z tohoto důvodu se věnujeme algoritmům a následně jednotlivým edukačním technologiím rozvíjejícím informační myšlení.

Kritéria vývojové přiměřenosti digitálních technologií uváděné Kalašem (2011)

K těmto kritériím při vzdělávání dětí směřujeme:

- Být vzdělávací
- Povzbuzovat spolupráci
- Podporovat integraci, podporovat hru
- Nechat iniciativu dětem
- Být intuitivní
- Vyhýbat se hrubosti a stereotypům
- Rozvoj povědomí o zdraví a bezpečnosti
- Podporovat spolupráci s rodiči

Digitální technologie používáme v případě, že nám přináší nějakou výraznou výhodu oproti ostatním „klasickým“ postupům.

V současné době máme ve třídách interaktivní tabule, tablety, didaktické pomůcky s využitím QR kódů, robotické stavebnice, dětský digitální mikroskop, chytré Albi tužky.

Využití internetu v práci učitele MŠ

Umět pracovat s internetem patří dnes k základním činnostem, které souvisí s digitální gramotností. Internet je z velké části založen na psaném slově. Děti v mateřské škole nedokáží číst, proto je jejich přímé využívání internetu limitováno. S internetem, tedy nejčastěji pracují učitelé v mateřské škole. Učitel v mateřské škole může využít internet mnoha různými způsoby. Mezi tyto způsoby patří. Hledání, či sdílení zdrojů a inspirace a materiálů pro práci s dětmi v MŠ.

Dále je možné využití interaktivních webových stránek pro přímou práci s dětmi, typicky na interaktivní tabuli, či jiném dotykovém zařízení.

16. Doplnkové aktivity

Dle zájmu jsou děti rozvíjeny v kroužcích, které jsou nabízeny za úplaty a provádějí je odborní externí lektoři v odpoledních hodinách. V současné době se jedná o výuku angličtiny. Hudební kroužek Sboreček Zvoneček vedou paní učitelky v rámci své přímé pedagogické činnosti, je nabízen všem dětem zdarma. K obohacení pohybu dětí, zdravému růstu, zdraví a otužování přispívají celoročně pravidelné plavecké vodní hrátky včetně předplaveckého výcviku pro nejstarší děti v bazénu Varnsdorf, které jsou hrazené rodiči dětí a je k tomu brán zřetel při organizaci během dne. Vše probíhá pod dozorem plavčíka, který vede výcvik nejstarších dětí. Ostatní si zajišťují samy učitelky. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

17. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V mateřské škole pracuje tým kvalifikovaných zkušených učitelek. Ostatní učitelky se účastní seminářů v dalším vzdělávání dle vlastního výběru, určených pro děti předškolního věku a informují o nich své kolegyně. Učitelé jsou motivováni k sebevzdělávání a další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťují všechny rozšířené činnosti pro děti kmenové učitelky. Učitelky vedou odborné praxe pro studenty SPgŠ. Všichni pedagogové mají možnost účastnit se seminářů a školení dle plánu DVPP. Zaměstnanci mají ve škole k dispozici odbornou a dětskou literaturu a časopisy, kterou využívají pro svoje sebevzdělání i pro práci s dětmi. Na požádání ji půjčují rodičům dětí

Záměry do budoucna:

Do 1 roku:

- zkvalitnit předávání zkušeností a informací z dalšího vzdělávání pracovníků;
- zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků podle možností
- motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání;
- podporovat týmovou práci;
- zajistit proškolení poslední p. učitelky jako logopedického asistenta

18. Organizace

Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2016 předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018).

Organizační zajištění chodu naší mateřské školy umožňuje reagovat na individuální vzdělávací a vývojové potřeby dětí, na jejich náladu, na počasí a tak podobně. V maximální možné míře zohledňujeme zejména děti mladší tří let. Těmto dětem, z důvodu specifických vývojových potřeb, věnujeme dostatečnou péči. Přizpůsobujeme denní program

individuálním potřebám jednotlivého dítěte, nebo celé skupiny. Přechody mezi činnostmi jsou pozvolné a plynulé. Režim dne zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci nebo neplánované situaci. Do denního programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Všechny aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Ve vzdělávacím programu pedagogové dbají na využívání různých metod a forem práce s dětmi. Základem je připravené, podnětné, z tématu vycházející vzdělávací prostředí s velkou a dostatečnou nabídkou pomůcek a materiálu.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Nově přijatým dětem je umožněn dostatek času i prostoru pro adaptaci na nové prostředí, rodičům je umožněn vstup do prostor školy. Děti se postupně schází v době od 6.00 – 8,00 dle aktuální organizace jednotlivých tříd a rozpisu služeb učitelek. Pokud chce dítě navštívit svého kamaráda v průběhu dne v jiné třídě, je mu to umožněno. Snažíme se plnit přání rodičů, týkající se umístění dětí na třídách s výjimkou mladších dětí, které mají samostatnou třídu.

Do denního programu jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity k čemuž využíváme i vlastní tělocvičnu a rozsáhlou školní zahradu. Pravidelně je zařazována preventivní logopedická péče v rámci jazykových chviliek i individuální péče učitelkami, které absolvovaly logopedický kurz pod supervizí logopeda. Jsou zařazovány nespací činnosti pro děti, které nemají potřebu spánku, nebo jim stačí kratší doba poledního odpočinku. Zařazujeme doplňující činnosti pro zpeštění hlavní vzdělávací činnosti (viz. Doplňující programy a další aktivity).

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, svou výchovnou činnost a získané poznatky denně konzultují a vytváří společné závěry, jako podklad pro evaluační činnost.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné podmínky – věcné vybavení prostředí, výzdoba, připravenost pomůcek. Děti mají dostatek času pro spontánní hru, mají možnost hru dokončit, či v ní pokračovat. Je dbáno na soukromí dětí, děti mají možnost se během činností podle potřeby uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se hry a rovněž je jim dána možnost se opět dle vlastní volby zapojit. Plánování činností pedagogů vychází z potřeb a zájmu dětí, jsou respektovány potřeby a možnosti dětí.

Ve třídách není nikdy překročen maximální počet dětí. Spojování tříd během dopoledního programu je maximálně omezeno. Dochází k němu z pravidla jen z důvodu nízkého počtu dětí v době prázdnin nebo z důvodu omezených personálních podmínek školy (nemoc, dovolená, DVPP, apod.) a to pouze v odpoledních hodinách. Ranní a dopolední program je vždy zajištěn učitelkou, která na dané třídě vykonává pedagogickou práci.

Mateřská škola se uzavírá se souhlasem zřizovatele v době letních prázdnin na ZŠ zpravidla na 6 týdnů, kdy je zajištěn provoz v jiných MŠ na 4 týdny. Dále o vánočních prázdninách na ZŠ, kdy je předem zjišťován zájem rodičů o umístění jejich dítěte v MŠ. Doba uzavření je rodičům a zákonným zástupcům dětí vždy oznámena v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Samozřejmostí je pravidelný rytmus a denní řád, který je flexibilní a umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím. Denní program je pružný, umožňuje volný průběh činností, nenutí děti zabráné do hry, aby jí nechaly a přešly k jiné činnosti. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený. Respektujeme individuální potřeby dětí, zajišťujeme dostatek pohybu ve třídách, na zahradě.

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku. Pobyt venku přizpůsobujeme aktuálnímu nepříznivému počasí – déšť, silný vítr, mráz, -10 C a více – je zařazena a nabízena náhradní pohybová činnost.

V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku dětí. Nejmladším dětem je dopřána možnost ranního dospání. Doba odpočinku je využívána ke čtení a poslechu pohádek, k poslechu relaxační hudby a ke spánku. V době odpoledního odpočinku je také přihlédnuto ke snížené potřebě spánku u některých dětí (děti vždy po obědě odpočívají – relaxují v klidu, spí). Děti, které nespí po odpočinku, provozují klidové aktivity podle svého vlastního výběru tak, aby nerušily děti, které spí. U předškolních dětí probíhá individuální předškolní příprava.

Učitelky při odpoledním odpočinku přihlížejí k individuálním potřebám dětí (děti postupně vstávají podle své potřeby), podporují jejich psychickou i tělesnou pohodu, jsou pro děti přirozeným vzorem zdravého životního stylu.

REŽIM DNE

6,00 – 8,00

- scházení dětí, děti plní **Ranní úkol** s rodiči. Je to velmi jednoduchá aktivita sloužící příjemnějšímu a plynulejšímu přechodu dětí do třídy, eliminaci stresu a zároveň vtáhnutí rodičů do dění třídy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, spontánní ranní hry dle volby a přání dětí, hry dle vzdělávací nabídky, nabízení didakticky cílených činností, hry ve vzdělávacích centrech aktivit
- Učitel pomáhá přicházejícím dětem překonávat negativní pocity z odloučení od rodičů, vizuálně zjistí zdravotní stav dítěte, pomůže mu vybrat hračku, nabídne mu činnost nebo probíhají spontánní hry dětí.

8.00 –8,30

- **Ranní kruh** – děti se seznamují s tématem, probíhá evokace, sdílení, kdy si děti povídají o prožitcích, motivace dětí, aktivity pro všestranný rozvoj, nabídka činností, práce ve skupinách, rozdělení do Center aktivit.
- Řízené zdravotně preventivní aktivity, zaměřené na správné držení těla, pohybové hry, probíhá v míře dané další

plánovanou činností

8,30 -9,00

- hygiena, podávání dopolední svačiny
- **Svačina** – děti, které přichází do mateřské školy v brzkých hodinách mají možnost nabídky z ovoce nebo zeleniny. Následuje postupná dopolední svačina, při níž si děti mohou samy mazat pečivo a nalévat pítí za dohledu učitelů. Před odchodem ven dostávají děti ovoce nebo zeleninu - částečně ji snědí i u dopolední svačinky
- literární chvílka v rámci zapojení se do projektu „CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM“, výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných, osobní hygiena

9.00 – 9,30

- výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných bloků
- **činnosti ve skupinách a činnosti v Centrech aktivity** - děti si volí, jakým způsobem budou na daném tématu pracovat, vybírají si činnost, způsob provedení a úroveň obtížnosti.
- **nebo** spontánní hry s pozorováním a diagnostikou dětí, dopolední pobyt venku, cvičení v tělocvičně, výlety, kulturní či sportovní programy dle aktuální situace.
- **Reflexní kruh** probíhá vždy po činnostech, děti si podávají zpětnou vazbu, sdílejí své pocity při práci ve skupinách, přemýšlejí, co nového se naučily, komu pomáhaly, či kdo pomohl jim, jak se při práci cítily.

9,30 – 11,30

- příprava na pobyt venku, pobyt venku – hry, sportovní aktivity, vycházky, v případě nepříznivého počasí spontánní i řízené činnosti zaměřené na pohybové aktivity, vzdělávání dětí nebo pobyt na terase

pobyt venku - každodenně, vyjma nepříznivých podmínek (silný vítr, silný mráz, silný déšť, teplota nad mínus 10 stupňů), v tom případě se organizuje náhradní činnost ve třídě, spojená s pohybovou aktivitou. Mrholení není důvodem vynechání pobytu venku, proto rodiče přizpůsobují dětem oblečení dle počasí, včetně pláštěnek a holínek

11,30 – 12,00

- hygiena, oběd, některé děti odchází s rodiči domů a ostatní jdou odpočívat
- při obědě si děti nalévají polévku samy pod dozorem učitelů (výrazně tak ovlivňujeme samostatnost a rozhodovací schopnosti dětí).
- **děti nedokrmujeme** a to ani na žádost rodičů (nepřipouští to ani Rámcový vzdělávací program, který je závazný pro všechny MŠ). Individuální požadavky řešíme ve spolupráci s rodiči a v souladu s RVP PV
- čas stravování je přizpůsoben potřebám dětí, děti mladší 3 let mohou jít obědovat dříve, pokud je to potřeba.

12,00- 14,00

- příprava na polední odpočinek, literární nebo hudební relaxační chvílka čtení na pokračování (čtení v rámci projektu „CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM“); spánek a odpočinek dětí (pro děti s nižší potřebou spánku jsou připravené klidové činnosti ve třídě s paní učitelkou, rozvíjí grafomotoriku, jemnou motoriku, soustředění, fonematické uvědomování, probíhá práce s textem, kritické myšlení apod., za předpokladu dodržení předem stanovených pravidel, prohlížení knih, kreslení, doplňkové programy, individuální činnosti...) , čtení pohádek, poslech relaxační hudby

14,00

- postupné vstávání, hygiena, tělovýchovná chvílka

14,30– 17,00

- podávání odpolední svačiny, volné činnosti a aktivity dětí dle vzdělávací nabídky zaměřené především na hry, pobyt na zahradě mateřské školy (za příznivého počasí), postupný odchod dětí domů. Zájmová činnost, doplňkové aktivity, činnosti rozvíjející individuální potřeby dětí, pobyt venku
- posledním dětem učitel pomáhá překonat negativní pocity z osamění

Ve třídě Kořátek je režim dne přizpůsoben aktuálním potřebám dětí, ve všech třídách je možné v nepříznivém počasí, mrazech pobyt venku zkrátit nebo naopak prodloužit a přesunout výchovně vzdělávací aktivity na ven.

19. Řízení mateřské školy

Ředitelka mateřské školy se snaží zajišťovat dobré pracovní podmínky pro všechny pracovníky školy. Z koncepčního záměru školy stmelit dohromady kolektiv lidí nadšených pro společnou věc vychází ve své motivaci, podpoře a spoluúčasti všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách. Při vedení se snaží o vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje jejich názor a operativní připomínky, zapojuje je do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomoci, vede je ke vzájemné spolupráci; vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a pozitivně je motivuje. Snaží se vést celý kolektiv jako jeden tým. Všichni zaměstnanci mají vymezena svá práva a povinnosti v pracovní smlouvě a pracovní náplni. K tomu napomáhají jasně stanové povinnosti, úkoly a pravomoci dané ve funkčním informačním systému školy a jeho organizační struktura. Ředitelka školy provádí kontrolní a hospitační činnost., pedagogové provádějí vzájemné hospitaci mezi sebou – společně hodnotí výsledky vzdělávání dětí, sdílejí vlastní zkušenosti a hledají cesty k jeho zefektivnění.

Ředitelka stanovuje pedagogickou radu, vydává pokyny a vnitřní směrnice. Snaží se o zajišťování podmínek pro vzdělávání pedagogických pracovníků, zajišťuje podmínky pro rozvoj školy.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a zpětnou vazbu. Kontrolní a hodnotící činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, z jejichž výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Všichni pracovníci se chovají profesionálně, podílejí se na dobrém chodu i jménu školy. Účastní se společných provozních porad a pedagogických rad, všichni se aktivně zapojují do evaluační činnosti školy.

Ředitelka školy vypracovává školní vzdělávací program po předcházející konzultaci s pedagogickými pracovníky. Ty si vypracovávají své třídní vzdělávací programy „ušité“ na míru dětem ve třídě a na podmínky své třídy. Při jejich tvorbě vycházejí z tohoto školního vzdělávacího programu.

Spolupracujeme nejen s rodiči, ale také se širší veřejností. Dobrá je spolupráce se zřizovatelem – Město Varnsdorf a dalšími orgány státní správy a samosprávy – KÚ Ústeckého kraje, se Základní školou Edisonova, Náměstí, Karlova, Východní i Bratislavská Varnsdorf, a to zejména v oblasti přípravy předškoláků na vstup do první třídy, s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – SPC a PPP Rumburk, s logopedem, který zajišťuje naši logopedickou péči dětem v mateřské škole, se ZUŠ Varnsdorf, i s dalšími organizacemi v místě mateřské školy (knihovna, divadlo..., HZS, MěP..).

Mateřská škola se prezentuje vystoupeními pro veřejnost (pro rodiče a přátele školy, v klubu Pohádka pro seniory, články v místních novinách, Šlukovském výběžku i Děčínském deníku, i akcemi pro veřejnost (např. vítání adventu) a webovými stránkami školy.

Záměry do budoucna:

Do 1 roku:

- spolupráce všech zaměstnanců v rámci školy;
- zajištění bezproblémového chodu školy.

20. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou pro nás partnery a přijímáme je s otevřeností.

Snažíme se jim pomáhat s péčí o jejich děti a tím podporovat rodinnou výchovu. Spolupráce s většinou rodičů je na velmi dobré úrovni. Zajímají se o výchovně vzdělávací proces a prospívání svého dítěte. Mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, které jsou jim nabízeny i k programům přispívat (tvořivá odpoledne, tvořivé hry, besídky, rozloučení s předškoláky, logopedická péče, fotografování, divadelní představení, odborné přednášky). Po dohodě s učitelkou mají možnost do mateřské školy přijít a zapojit se, a to nejen pro zdárnou adaptaci svého dítěte, ale i mimo ni v průběhu roku. Mají možnost domluvit si schůzku s ředitelkou školy či učitelkou svého dítěte.

Jsou dostatečně a včas informováni o všem, co se v mateřské škole děje, na webových stránkách školy, na informačních nástěnkách ve vstupním vestibulu, v mobilní aplikaci; také o vývoji a prospívání dětí, jejich pokrocích v rozvoji učení, ukázkou prací na nástěnkách v šatnách. Individuálními konzultacemi se domlouváme na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. Při jednáních dbáme na diskretnost a zachovávání mlčenlivosti o důvěrných informacích.

Nezasahujeme do života rodiny ani jejího soukromí. Naopak se snažíme vyhovět konkrétním potřebám dětí a rodičů. Svá jednání se snažíme vést tak, aby ve vztazích mezi rodiči, pedagogy i ostatními pracovníky školy panovala oboustranná důvěra, vstřícnost a ochota spolupráce, ohleduplnost a taktnost.

Formy spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci:

- v rámci adaptačního procesu je novým dětem za účasti rodičů umožněno postupné zvykání si na nové prostředí a učitelky;
- konzultační hodiny –v průběhu školního roku se učitelky s rodiči domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání jednotlivých dětí. Sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, a snaží se jim vyhovět a porozumět.
- průběžné sledování prospívání dětí a to formou každodenních kontaktů, spojených s předáváním informací, vystavováním dětských prací v šatnách a chodbách, informacemi o účasti na různých akcích, vystoupeních a soutěžích apod.;
- informace o akcích mateřské školy prostřednictvím nástěnek, informací na webových stránkách školy, na třídních schůzkách;
- v případě potřeby a zájmu je rodičům zprostředkována i pomoc formou odborného vyšetření na specializovaných pracovištích. Striktně je respektováno soukromí a diskretnost o těchto velmi citlivých informacích.
- seznámení se školním vzdělávacím programem a třídních vzdělávacích programech. Informace o tématech v šatnách jednotlivých tříd. Rodiče budou mít možnost se vyjádřit k tvorbě ŠVP PV formou dotazníkového šetření.

- společné akce s rodiči, společná setkání, která jsou zaměřena na rozvoj tvořivosti, vyjadřování a na rozvoj a podporu pohybových a sportovních dovedností –oslavy svátků, tvořivé dílny, kulturní akce
- poradenský servis –je poskytován formou konzultačních schůzek po dohodě, formou poskytování informací na nástěnkách, na třídních schůzkách
- pokud pedagog zjistí, že by některé z dětí mohlo mít speciální vzdělávací potřeby, vypracuje ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory (PLPP). Po uplynutí doby jeho realizace, vyhodnotí společně s rodiči jeho přínos a v případě potřeby doporučí odborné vyšetření.

Záměry do budoucna :

Probíhá a je záměrem i do budoucna:

- zajišťovat informovanost o výsledcích vzdělávání dětí, o ŠVP PV, rozvíjet nadále spolupráci v hledání nových forem spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci
- zapojovat rodiče do školních akcí a pomáhat obnovovat místní zvyky a tradice;
- spolupracovat s rodiči dětí s odkladem školní docházky a dětí se SVP.

21. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má celodenní provoz od 6.00 do 17.00 hodin.

V 6.00 hod. začíná provoz ve třídě Koťátek, odkud si učitelky od 7.00hod odvádí děti do svých tříd. Z důvodu maximálního zajištění překryvání učitelek během dopoledních činností, končí provoz na jednotlivých třídách průběžně od 16.00hod. Konečný provoz je ve třídě Koťátek do 17.00hod.

Třídní programy jsou motivovány dětem blízkými, tématy jako jsou pohádky a písničky a také to, co je obklopuje, třeba kytičky a motýlci, kteří k sobě patří; také sluníčko, které dává světlo, teplo a rozzárí vše kolem nás, celý svět, celou Zemi. Bez sluníčka by byl život smutný, zrovna tak jako bez našich dětí. Jsou tím nejcennějším a nejdůležitějším na celém světě, jsou pokračovateli pro budoucí život. Učí se mít se rády a být kamarády, umět si pomoci a poradit, poznávat okolní svět a učit se vněm spolu žít a orientovat, stát se nebojácnými a sebevědomými. Když jsou děti šťastné a spokojené, jsme šťastni a spokojeni i my dospělí.

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne při všech činnostech a situacích, které se naskytou. Vzájemně se prolínají a na sebe navazují tak, aby byly ve vyváženém poměru spontánních a organizovaných činností, individuálních, skupinových i frontálních přístupů.

Učíme se hrou, pohybem, praktickými činnostmi, pokusy, kooperativními hrami, situačním učením, duchovní a smyslovou výchovou; nezbytnou součástí jsou individuální rozhovory, rozhovory formou komunitních kruhů nebo komunikačních besed. Přiměřeně využíváme audiovizuální techniku.

Třídní programy vycházejí z integrovaných bloků ŠVP PV a paní učitelky si je vytvářejí každoročně na podmínky, které mají ve své třídě. Při jejich plnění respektují požadavky dané školním vzdělávacím programem. Používané metody a formy práce se odvíjejí v každé třídě podle věku, schopností a individuálních zvláštností dětí.

Učitelky ve svých třídách volí tematický celek pro dané období s tím, že se společně domlouvají na tématu, zda ho prodloužit, případně zkrátit nebo v případě potřeby změnit z důvodu nečekané situace (např. přijede divadlo). Oslavujeme svátky v roce a narozeniny dětí a další významné události.

Ponecháváme si prostor pro zařazování pravidelně se opakujících činností a doplňkových aktivit: řízené pohybové aktivity a hlasové rozcvičky (denně), zdravotní cvičení (3–4 x týdně), komunitní kruh má své místo většinou na začátku nebo na konci dne a má svá pravidla. Volnější komunikační kruh napomáhá k procvičování komunikace, k získávání přehledu o poznacích na dané téma, k rozšiřování poznatků a vědomostí, ale také ke cvičení soustředění a pozornosti. Značnou pozornost věnujeme logopedické prevenci. Pobytu venku využíváme k procházkám klidnými částmi města, zámeckým parkem a okolní přírodou kolem řeky, lesem, hrám na zahradě a na dětském hřišti ve městě, ale také k organizování a uskutečňování sportovních aktivit (sportovní hry, olympiády).

Děti pobývají venku na zahradě při pěkném počasí i odpoledne, odkud si je rodiče vyzvedávají domů.

Mateřská škola, jak je již v předchozích kapitolách uvedeno, má dvě heterogenní třídy s kapacitou 25 dětí. A jednu homogenní s nejmladšími taktéž s kapacitou 25 dětmi. Děti s odkladem školní docházky zůstávají zpravidla ve své třídě.

Posláním naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem na základě jejich možností, zájmů a potřeb. Věnovat náležitou péči dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

Všechny třídy pracují podle společného aktuálního školního výchovného programu. Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Denní řád v mateřské škole vychází z potřeb dětí a umožňuje aktuální změny. Většina aktivit je organizována tak, aby děti mohly být samy aktivní, aby mohly provádět činnosti individuální i skupinové. Paní učitelky se snaží plánovat činnosti dětí s ohledem na potřeby dětí.

21.1. Formy a metody vzdělávání

Náplní školního vzdělávacího programu chceme nabídnout rovnou příležitost ke vzdělávání všem dětem, předcházet sociálně patologickým jevům a prohloubit vztah dětí k naší planetě prostřednictvím environmentální výchovy, podporujeme mezigenerační setkávání.

Uplatňujeme osobnostně orientovaný model výchovy spočívající převážně v individuálním přístupu k dítěti. Učitelky nabízejí dětem činnosti v několika stupních obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat dle svých momentálních možností a schopností a zažít pocit úspěchu.

Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a učit se.

Formy vzdělávání

- při vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.
- specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání v podmínkách mateřské školy, je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně.
- individuální, párové, skupinové, frontální

Metody vzdělávání

- **Prožitkové metody – vycházející** z vlastní zkušenosti a prožitku dětí, realizované zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou
- **situační učení** – praktické získávání zkušeností, poznatků, dovedností v kontextu dané situace, přímo v praxi (učení skutečným jednáním – ne učení o dané situaci, je založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro děti srozumitelné)
- **učení hrou a činnostmi** – dítě není pasivní příjemce, ale projevuje vlastní iniciativu, koná, jedná a je aktivní, učí se na základě vlastních činností intelektových i praktických
- **kooperativní učení – založené** na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci
- **spontánní sociální učení** – založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.
- **Metody založené na manipulaci a experimentu** – experimenty s vodou, přírodninami, barvami, se slovy, s čísly, kostkami, pískem apod.
- **Metody založené na komunikaci** – komunitní kruh, vyprávění příběhů, řešení problémů, prosociální hry, pantomima, sdílení apod.
- **Metody založené na tvoření** – podporující kreativitu dětí např. hry s pískem, stavebnice, dílna, modelování, hry se sněhem, výtvarná tvorba, stavby, hraní divadla apod.
- **Metody založené na fantazii a magičnu** – vymyšlení a vyprávění příběhů, provokování fantazie otázkami typu : Co by bylo kdyby,,, fantazijní práce s VV materiálem, improvizace, dramatizace, kreslení, malování, modelování apod.

22. Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Nejmladších 25 dětí, zpravidla děti do 4 let, jsou zařazovány do první třídy Kořátek s uzpůsobeným denním režimem, ostatní starší děti jsou ve zbývajících dvou třídách. První až třetí třída jsou naplňovány na kapacitu 25 dětí.

Při rozdělování dětí do tříd: Rybiček a Šnečků se přihlíží k přáním rodičů, individuálním potřebám dětí a k podmínkám, které škola má. Pokud je to možné, zůstávají děti ve stejném kolektivu dětí nebo v jeho části při postupu do další třídy a mají vždy alespoň jednu učitelku stejnou z předchozího roku.

23. Zápis a přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým, čímž jsou vstupní dveře mateřské školy a webové stránky školy: www.ms16.cz. Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku, pokud to dovoluje kapacita školy.

Ředitel školy stanoví pro zápis dětí do mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu (§ 34 odst. 2).

Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.

Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitelka MŠ.

Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:

- žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, kterou si rodiče vyzvednou v mateřské škole
- evidenční list dítěte potvrzený pediatrem a podepsaný zákonným zástupcem, který jsou povinni vyplnit a doručí jej zpátky do mateřské školy dle daných termínů
- zmocnění k odvádění dítěte z mateřské školy
- písemnou dohodu mateřské školy se zákonným zástupcem o docházce dítěte do mateřské školy, kdy se dohodnou na dnech docházky dítěte do mateřské školy a délce pobytu v těchto dnech v mateřské škole
- přihlášku ke stravování, včetně rozsahu stravování po dobu pobytu v mateřské škole

Na základě žádosti zákonného zástupce vydává ředitelka mateřské školy „Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání“ v souladu se zákonem 500/2004 Sb., správní řád v platném znění a zákonem 541/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) v platném znění pozdějších změn. Ředitelka mateřské školy rozhoduje o přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ, i o zkušebním pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.

Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (neplatí pro děti s povinnou předškolní docházkou).

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se zúčastnění řídí podmínkami stanovenými ve Směrnici č. 35 „Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a ukončení docházky do mateřské školy“.

24. Ukončení docházky

Ředitelka mateřské školy může rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte s nepovinnou předškolní docházkou:

- pokud se nepřetržitě neúčastnilo vzdělávání po dobu delší než dva týdny a nebylo omluveno zákonným zástupcem
- ukončení vzdělávání dítěte z důvodu opakovaným a závažným narušováním provozu a pravidel školního řádu mateřské školy ze strany zákonných zástupců (opakované pozdní vyzvedávání dítěte apod.)
- ukončení vzdělávání dítěte ve zkušební době, a to pokud lékař nebo školské poradenské zařízení v průběhu této zkušební doby doporučí nezatěžovat dítě dalším vzděláváním
- ukončení vzdělávání z důvodu nehrzení úplaty za vzdělání nebo stravného

25. Přerušení a omezení provozu mateřské školy

Provoz mateřské školy je každoročně přerušeno v měsících: červenec a srpen převážně po dobu 6 týdnů. Přerušení provozu je uskutečněno po dohodě se zřizovatelem a ostatními mateřskými školami ve městě, ve kterých je zajištěna náhradní docházka dětí. Děti jsou přijímány do náhradní mateřské školy dle platné legislativy k přijímání dětí na základě písemné žádosti zákonných zástupců.

Zápis na měsíce červenec a srpen do mateřské školy probíhá zpravidla na začátku června daného školního roku. Zákonným zástupcům tuto skutečnost oznamuje škola 2 měsíce předem.

Poslední srpnový týden probíhá na zařízení tzv. přípravný týden, kdy se třídy chystají na začátek nového školního roku.

Provoz mateřské školy lze ze závažných důvodů a po projednání se zřizovatelem omezit nebo i v jiném období, než je stanoveném výše (za závažné důvody se považují organizační či technické příčiny, které znemožňují řádné a bezpečné poskytování předškolního vzdělávání – např. havárie, výpadek elektřiny, vody apod.).

Informaci o omezení nebo přerušení provozu zveřejní ředitelka školy na přístupném místě ve škole neprodleně poté, co o oznámení nebo přerušení provozu rozhodne.

Organizace mateřské školy je dle potřeb upravována během školního roku.

26. Povinné předškolní vzdělávání včetně omlouvání dětí

- povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů,
- dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany,
- povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením,
- zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§34 odst.2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte, pokud nepřihlásí zákonný zástupce dítěte k povinnému předškolnímu vzdělávání, dopustí se přestupku podle § 182a školského zákona
- dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu,
- dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2.,
- zákonný zástupce je povinen zajistit povinné předškolní vzdělávání formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven na 4 hodiny denně. Začátek vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v rozmezí od 7 hod. do 8 hod. (§ 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb.),
- povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin, viz organizace školního roku v základních a středních školách, zůstává ale právo dítěte vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno (§ 34a odst. 3),
- zákonní zástupci mají povinnost zajistit, aby dítě, které plní povinné předškolní vzdělávání, docházelo řádně do školy. Zanedbává-li péči o povinné předškolní vzdělávání, dopustí se tím přestupku podle 182a školského zákona. (§ 182a zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon),
- je-li dítě přijato do jiné než spádové mateřské školy, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové obce.

27. Omlouvání dětí

Nepřítomnost dítěte v mateřské škole nahlásí zákonní zástupci ideálně v mobilní aplikaci, kterou MŠ používá z pohodlí domova, popřípadě telefonicky či osobně vždy den předem nebo nejpozději do 8.00 hodin v daný den. Pokud se dítě nedostaví do mateřské školy nejpozději do 8,00 hod. je automaticky odhlášeno ze stravy. Pozdní příchody je tedy nutno předem dohodnout. Ve výjimečných případech neplánovaného pozdního příchodu, je nutno do mateřské školy zatelefonovat, že dítě přijde v tento den později. Zákonní zástupci jsou povinni omlouvat nepřítomnost dětí v mateřské škole. Ředitelka mateřské školy může po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte, pokud se nepřetržitě neúčastnilo vzdělávání po dobu delší než dva týdny a nebylo omlouveno zákonným zástupcem (neplatí pro děti s povinnou školní docházkou).

28. Omlouvání dětí plnící povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání je povinen žádat o uvolnění a **omlouvat nepřítomnost dítěte** na vzdělávání **nejpozději do 3 dnů**, a to **ideálně v mobilní aplikaci**, kterou MŠ používá, písemně, nebo osobně.

- písemně na e-mail (16msvdf@seznam.cz)
- telefonicky pevná linka: +420 412 371 040 mobil: +420 778 411 346 (včetně SMS zpráv)
- osobně třídním učitelkám

Podmínky pro uvolňování dítěte z výchovně vzdělávacího procesu a omlouvání neúčasti dítěte ve výchovně vzdělávacím procesu MŠ s plněním povinné školní docházky v bodech:

- zákonný zástupce dítěte je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte v MŠ, nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti dítěte
- omluvu zadává jeden ze zákonných zástupců dítěte
- při dlouhodobé absenci známé předem, MŠ vyžaduje od rodičů předem písemnou omluvu absence (např. rodinné důvody, rodinné, ozdravné rekreace apod.).
- v době jakýchkoli školních prázdnin zákonný zástupce dítěte není povinen omlouvat, ovšem uvítáme i z důvodu plánování nákupu potravin
- třídní učitel eviduje školní docházku své třídy. V případě neomluvené absence (více než 3 dny) kontaktuje zákonného zástupce o doložení důvodů absence dítěte, pokud tak neučiní, informuje třídní učitel ředitelku školy, která poskytnuté informace vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost
- absenci dítěte omlouvají pouze zákonní zástupci dítěte
- ředitelka školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit dítě na žádost jeho zákonného zástupce a jeho vyzvednutí v MŠ (popř. dle dohody o zastupování) zcela nebo z části dne
- v odůvodněných případech může MŠ požadovat potvrzení o zdravotním stavu od lékaře
- v případě, že nepřítomnost dítěte nelze předem předvídat, oznámí důvod nepřítomnosti zákonný zástupce MŠ neprodleně
- pokud zákonný zástupce dítěte řádně neomluví v daných termínech, absence se stává neomluvenou, což je považováno za závažné porušení školního řádu
- neomluvenou absenci dítěte řeší ředitel školy pohovorem, na který je zákonný zástupce pozván doporučujícím dopisem,
- v případě, že **neomluvená** nepřítomnost dítěte **přesáhne 100 hodin**, ředitelka MŠ zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu (§ 34a odst. 4 školského zákona).
- v případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

29. Jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání

- individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy,
- vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální (podle §47 a 48a Školského zákona),
- vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky (podle § 38a Školského zákona).

Pokud zákonný zástupce zvolí jeden z těchto jiných způsobů vzdělávání, oznámí to v den zápisu ředitelce školy.

30. Individuální vzdělávání (§ 34 školského zákona)

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinné předškolní vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4 školského zákona). V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola v zastoupení ředitelky školy ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitel školy stanovuje tyto okruhy vzdělávání:

- vzdělávací nabídka (aktuální ŠVP PV naší školy),
- desatero pro rodiče dětí předškolního věku (webové stránky MŠMT),
- tvořit dítěti portfolio – ukládat pracovní listy, obrázky... a tyto předložit ředitelce MŠ při ověřování úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých oblastí,
- škola zvolí způsob ověření formou hry, pozorování, manipulace s pomůckami, vyplněním pracovního listu apod.

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. **Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.**

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Pokud se rodič s dítětem nedostaví v řádném ani náhradním termínu, ukončí ředitel mateřské školy (v souladu s § 34b odst. 4 školského zákona) individuální vzdělávání dítěte rozhodnutím ve správním řízení dle § 165 odst. 2 písm. k) školského zákona. Toto rozhodnutí nemá odkladný účinek a dítě musí po převzetí rozhodnutí nastoupit do mateřské školy, kam bylo přijato (§ 34b odst. 5 školského zákona).

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7).

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

31. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti, které mají jiný rodný jazyk než český a český jazyk se učí jako svůj druhý jazyk, mají v rámci vzdělávání uzpůsobeny podmínky pro jejich možnost osvojování si českého jazyka. S využitím materiálu Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání zajišťuje škola těmto dětem adekvátní jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání. Pokud by byly ve třídě minimálně 4 děti – cizinci v povinném předškolním vzdělávání, je zřízena skupinka pro jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této skupinky může být zařazeno i jiné dítě než dítě cizinců, pokud je to potřeba a není to na úkor dětí cizinců.

32. Vzdělávání dětí mladších tří let

Pokud kapacita školy není naplněna dětmi tříletými a staršími, může ředitelka školy přijímat ke vzdělávání i děti mladší tří let, nikdy však děti mladší dvou let. Děti mladší tří let ředitelka přijímá na zkušební dobu, nejdéle však na 3 měsíce. Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Záměry do budoucna:

Probíhá a je záměrem i do budoucna:

- Postupné doplňování třídy podnětnými a bezpečnými hračkami vhodných i pro dvouleté děti;
- snažit se co nejvíce dětem ulehčit přechod z rodinného prostředí do MŠ.

33. Program pro děti mladší tří let

Děti ve věku 2 let jsou v jedinečné "kondici" otevřené hraní, vzdělávání a navazování kontaktů s vrstevníky. Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- chápat a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- místečko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let,
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

Dítě a jeho tělo

Dítě vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlat se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení nevyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání).
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písní podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve vícelslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scény, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázkem.
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE**Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):**

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE**Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):**

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stále místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

34. Systém péče o děti s příznanými podpůrnými opatřeními

ŠVP PV naší mateřské školy vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Zároveň vychází z aktuálního znění RVP PV, které je východiskem pro přípravu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí mateřské školy. Dětem s odloženou školní docházkou vytváříme edukačně stimulační individuální plány rozvoje. Při přijetí dítěte se zdravotním znevýhodněním či postižením je vždy přihlédnuto k vyjádření a doporučení pediatra, odborného lékaře, psychologa v souvislosti s kompatibilitou podmínek a možností MŠ. Dítě je přijímáno nejprve k adaptačnímu pobytu.

Základem je respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Paní učitelky se snaží stejně jako u vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení a ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Záměry do budoucna:

Probíhá a je záměrem i do budoucna:

- podporovat v maximální možné míře rozvoj schopností a dovedností dětí mimořádně nadaných;
- vytvářet podmínky umožňující integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

34.1. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je takové dítě, které pro svůj rozvoj a naplnění svých vzdělávacích možností nebo kuplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tato podpůrná opatření mateřská škola realizuje.

34.2. 5 stupňů podpůrných opatření

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola na základě vlastního pozorování, bez doporučení poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Naše mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, dále se Speciálně-pedagogickým centrem (obě tyto instituce jsou našimi školními poradenskými zařízeními - dále jen ŠPZ).

Postup při 1. stupni podpůrných opatření

- ředitel mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona),
- učitel mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy,
- plánem pedagogické podpory (dále PLPP) jeho vypracováním a poskytováním tohoto druhu pedagogické podpory, rozumíme poskytování podpůrných opatření prvního stupně,
- PLPP bude zpracován dle přílohy k vyhlášce č.27/2016,
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží, speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování plánu,
- PLPP učitelka vyhodnotí a projedná s ředitelkou školy nejpozději do tří měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření dle vlastního pozorování dítěte, kdy se zaměřuje na vývoj speciálních vzdělávacích potřeb a naplňování cílů PLPP,
- nevedou-li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitelka školy na základě informací třídní učitelky využití školského poradenského zařízení, za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)
- do doby zahájení podpůrných opatření druhého a vyššího stupně pracuje škola s PLPP,
- s PLPP seznámí škola neprodleně zákonného zástupce dítěte na osobní schůzce. O této schůzce je proveden písemný zápis.

Postup před přiznáním podpůrných opatření 2. - 5. Stupně

- podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského

zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD.

- ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce,
- ředitelka školy zajistí průběžné vyhodnocování poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji,
- ředitelka školy zajistí ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)
- ředitelka školy může určit pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci s poradenským zařízením (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.),
- pro účely poskytování poradenské pomoci škole zajistí škola předání PLPP spolupracující poradně, podle kterého se dítě dosud vzdělávalo,
- poradenskou pomoc ŠPZ může využít dítě a jeho zákonný zástupce na základě doporučení školy, svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci,
- neposkytuje-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle §10 odst. Zákona č.359/1999 Sb, o sociálně právní ochraně dětí v platném znění,
- při vydání zprávy a doporučení ŠPZ je o obsahu zprávy informován zákonný zástupce dítěte,
- na základě posouzení vzdělávacích potřeb dítěte vydá ŠPZ doporučení také škole za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání dítěte,
- podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a udělení informovaného písemného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

34.3. Individuálně vzdělávací plán (IVP)

- na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte zpracuje škola IVP dítěte, pokud to vyžadují vzdělávací potřeby dítěte,
- IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP PV mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/2016 Sb.
- je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte,
- za zpracování a provádění IVP je odpovědná ředitelka školy,
- s IVP jsou seznámeny všechny pedagogické pracovnice školy a současně zákonný zástupce dítěte,
- poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte,
- mateřská škola v souvislosti s vydáním IVP spolupracuje se ŠPZ, které nejméně jednou ročně vyhodnotí naplňování IVP, MŠ vyhodnocuje IVP 1x za 3 měsíce

34.4. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.“ (viz RVP PV platný od ledna 2018, str.37)

V případě, že je ve třídě mimořádně nadané dítě, které diagnostikovalo poradenské zařízení je zpracován ve spolupráci s ředitelkou mateřské školy, učitelkou, s rodiči a příslušným SPC individuální vzdělávací plán pro dítě tak, aby mu byly poskytnuty takové podmínky pro vzdělávání, které mu umožní rozvinout jeho potenciál.

Diagnostikované nadané děti nebo děti, které se projevují atypicky v určité oblasti poznání, mají vynikající paměť, myšlení, pozornost, rozvíjíme individuálně pomocí her tzv. „chytrých hraček“, pracovních listů, hlavolamů, výukových programů na PC, interaktivní tabuli, jiných logických her, využíváme encyklopedií, přístupu na internet. Děti se účastní výtvarných, recitačních, pěveckých, sportovních... soutěží, uplatní své nadání při besídkách pro rodiče a jiných vystoupeních.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

34.5. Děti se zrakovým postižením:

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat předepsanou zrakovou hygienu
- využívat technické a didaktické pomůcky

34.6. Děti se sluchovým postižením:

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat sluchovou hygienu
- využívat didaktických a technických pomůcek

34.7. Děti s poruchami pozornosti a vnímání:

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit zklidňující klima prostředí
- zajistit zvýšený bezpečnostní dohled

34.8. Zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

U dítěte s autismem je vypracován IVP na základě doporučené SPC. Při práci s dítětem jsou využívány metody strukturalizace, vizualizace a individuálního přístupu a podle potřeb dítěte také možnosti alternativní a augmentativní komunikace. Ve třídě je snaha o zajištění klidného a podnětného prostředí a jsou využívány vhodné kompenzační a didaktické pomůcky. Edukace je zaměřena na osvojování specifických dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu.

34.9. Děti s poruchami řeči:

Logopedická intervence probíhá pravidelně po dobu doporučenou poradenským zařízením dle stanovených edukačních, resp. reedukačních postupů a cvičení. Délka logopedické péče u každého dítěte je individuální dle doporučení SPC. Obvyklou praxí je několikaminutová individuální intervence u konkrétního dítěte vždy v době po obědě. Oromotorická cvičení probíhají skupinově v rámci jazykových chvil a jsou zařazována mezi řízené činnosti.

- využívat didaktických pomůcek
- zajistit zařazení do logopedické poradny
- v rámci spolupráce s logopedickou poradnou zajistit osvojení specifických dovedností

34.10. Děti se sociálním znevýhodněním:

- obsah vzdělávání přizpůsobit jejich speciálním - skupinově či individuálně značným rozdílným potřebám - snížená sociální adaptabilita, zvýšená potřeba výchovy a vzdělávání v některých oblastech

35. Charakteristika vzdělávacího programu

Pracujeme dle závazného dokumentu - aktuálního Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Náš ŠVP PV se skládá z 5 integrovaných bloků.

Jednotlivé bloky zahrnují oblast 4 ročních období, lidové tradice a svátky, péči o zdraví, vztah k okolí, společenským hodnotám, sportu, prvky ekologické výchovy a preventivní program „Chceme být zdraví“ (viz příloha č.7). ŠVP PV je flexibilní a umožňuje učitelkám reagovat na aktuální situace, kdy je možno plánovaná témata měnit v pořadí, ale i v obsahu či názvu.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech i situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují

prvky hry a tvořivosti. Vycházíme z dětské zvědavosti touhy po poznání. Upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání, formy vlastního prožitku a pozorování, čímž vytváříme základ přirozeného poznání a bohatý emocionální život. Děti se tak učí projeviti své pocity jako je radost, přání, bolest, nesouhlas.

Vlastní výchovná činnost je zpracována v třídních plánech v tematických blocích, které jsou zpravidla týdenní, ale mohou trvat i déle podle náročnosti tématu.

Respektujeme individualitu dětí, každému dítěti poskytujeme takovou pomoc a podporu, jakou cítíme, že potřebuje.

36. Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

Záměrem výchovného působení a základní filosofií mateřské školy je vybavit děti zdravými návyky, dovednostmi a postoji v samotných základech. Naučit je úctě k životu, k přírodě, ke svému zdraví i ke zdravému okolí a rozvíjet zdravé postoje k základům sportu a sportovních činností.

Přejeme si, aby se každé dítě v naší mateřské škole cítilo bezpečně, aby získalo nové kamarády, nové poznatky a aby bylo šťastné, veselé a zdravé. Naším cílem je, aby si děti osvojily základy klíčových kompetencí RVP PV. Program je sestaven tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a možnostem dětí.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání se nazývá:

„Mezi námi ve Sluníčku“

Filosofií školy je zaměřovat se na zlepšení tělesné zdatnosti, vedení ke zdravému životnímu stylu a k podporování pohybových dovedností a sportování.

Pohyb je základní potřebou dítěte a je spojen s vývojem tělesným, psychickým a sociálním. Vnímáme ho jako důležitý prostředek dětského objevování světa, k seznamování s prostředím i ke komunikaci a sblížení dětí navzájem. Dále je prostředkem k získávání sebevědomí, zdravému soupeření i spolupráci.

Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře, která odpovídá jeho věku a schopnostem.

Zaměření školy – k čemu děti povedeme:

- ke zdravému způsobu života, touze po pohybu a sportu
- k lásce k přírodě, ke zvířatům, k lidem
- k touze po poznání, učení se novým věcem
- k lásce ke knize, k hudbě, k lidovým tradicím
- k úctě k vlastnímu životu, k životu druhých lidí, k životu všech živých tvorů a k přírodě jako takové
- k poznávání své vlastní osobnosti, k poznávání druhých – učit se žít s druhými, komunikovat s nimi, tolerovat je, pomáhat jim
- k empatii a sociálnímu cítění
- k ohleduplnosti a respektu ke starším lidem a seniorům
- k podpoře rozvoje poznání, že mohou jednat svobodně, ale za své jednání a rozhodování jsou zodpovědné, že mohou svou životní situaci svým jednáním ovlivňovat.

Jak dosáhnout záměru:

- zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů – bohatou nabídku vzdělávací činnosti – formou prožitkového učení
- u každého dítěte přihlížet k jeho individuálním schopnostem, potřebám a zájmům. Při výchově a vzdělávání, co nejvíce spolupracovat s rodiči.
- na základě každodenního kontaktu s dítětem i jeho rodiči plnit i úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytovat včasnou pedagogickou péči a tím zlepšovat jejich životní i vzdělávací šance
- v dnešním multikulturním světě rozvíjet prosociální chování, schopnost empatie, schopnost vyjadřovat své emoce vytvářet předpoklady pro individuální rozvojové možnosti dětí a umožňovat každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná

37. Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou. Dbáme na vyváženost spontánních a řízených aktivit. Vzdělávání respektuje potřeby dětí. Dětem jsou nabízeny různorodé vzdělávací činnosti, jsou využity spontánní nápady dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro jejich vlastní aktivity a plány. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle formou spontánního a záměrného učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení. Vzdělávání formou předávání už hotových poznatků se snažíme maximálně

omezovat. Naopak se snažíme, aby dítě mělo možnost vzdělávat se objevováním a prožíváním a tak se dobralo samo k cíli a k získání kompetencí. Snažíme se také zajistit rovnováhu řízených, spontánních i relaxačních činností.

Cíle vzdělávání plníme průběžně od rána formou skupinových, individuálních a kolektivních činností (frontálních). Pro získávání poznatků a dovedností používáme metody slovní, názorné a praktické činnosti.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků. Obsah těchto bloků vychází ze života dítěte, z ročních období a tradic. Je pro dítě srozumitelný. Mimo tematických celků, ze kterých je integrovaný blok sestaven, jsou upřednostňovány v našem programu i aktuálně zařazované náměty, které vyplynou ze spontánně vzniklých situací. Je na učitelce, aby na nepředvídatelné situace citlivě reagovala a využila je ve prospěch dětí.

38. Co podporujeme :

- harmonický rozvoj a zdraví dítěte, jeho pohodu, spokojenost a radost z prožitého dne;
- rozvíjíme řeč a komunikaci dítěte, cvičíme jeho schopnosti a dovednosti, které mu usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení;
- přispíváme k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, schopnost přizpůsobit se;
- rozvíjíme schopnost dítěte přemýšlet a rozhodovat se, všechny poznávací a kreativní schopnosti, fantazii, zájmy a nadání;
- dáváme možnost poznávat hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, svoboda, rovnost všech lidí, soucítění se slabými a ohroženými, péče a pomoc druhým;
- v rozsahu dětských možností přispíváme k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot a tradic našeho národa.

39. Kam směřujeme

- aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly skutečnou jedinečnou osobností vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat;
- aby to byl jedinec na své úrovni přizpůsobivý, odvážný a také zodpovědný, ochotný nejen přijímat, ale také dávat, schopen se dále rozvíjet, učit se všemu, co bude v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.
- Naším cílem je, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně, s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Snažíme se o to, aby na konci předškolního období bylo dítě co nejlépe dle svých možností připraveno na úspěšný přechod do základní školy. Podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme jeho zdravé sebevědomí, klademe základy jeho celoživotního vzdělávání, učíme ho zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání. To vše samozřejmě ve spolupráci s rodiči.
- Od září roku 2012 je naše škola zapojena do celorepublikového projektu „CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM“. „Posláním obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vazby v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem.“ Více informací o projektu lze nalézt na webových stránkách : www.celeceskoctedetem.cz
- Snažíme se vhodnou formou probouzet a rozvíjet co možná největší zájem o knihu jako takovou, o mluvené slovo o rozvoj paměti i dětské fantazie tak, aby se děti na četbu těšily a nebyla pro ně fádni a stereotypní.
- Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání, podporujeme přirozený pohyb v přírodě s uvědoměním si důležitosti ochrany přírody (viz.příloha č. 5 „Ekologie v naší mateřské škole“)
- Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti již předškolního věku, zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k věku a schopnostem vedeny k pochopení a porozumění dané problematice seznamování s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu,

kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video) hráčství vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

- V rámci prevence před projevem diskriminace, nepřátelství a násilí provádí pedagogičtí pracovníci mateřské školy monitoring vztahů mezi dětmi ve třídních kolektivech s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích a to ve spolupráci se zákonnými zástupci. Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci. Podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.
- Mateřská škola v rámci spolupráce s logopedem, která poskytuje rodičům dětí potřebné informace týkající se logopedické péče, paní učitelky provádí logopedický průzkum v měsíci září a doporučují děti k logopedické péči. V naší mateřské škole jedenkrát za 14 dní provádí logopedickou péči paní logopedka z SPC Rumburk, denně pak paní učitelky s kvalifikací logopedického asistenta v rámci prevence logopedických vad.
- Chceme, aby se všechny děti cítily v mateřské škole bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, aby v naší škole byly spokojené nejen děti ale také jejich rodiče.
- Zapojujeme do výchovně vzdělávacího procesu i živá zvířata v rámci návštěv v naší mateřské škole, formou výletů za zvířaty nebo péčí o zvířata přímo v naší mateřské škole (šneci, rybička) a prohlubujeme tak u dětí nenásilnou formou vztah k přírodě a životu vůbec.
- V průběhu školního roku vypracováváme projekty dle aktuálních nabídek grantů. Pedagogické pracovníce mají možnost kdykoli vypracovat a uskutečnit situační projekty dle aktuálního období po projednání s ředitelkou školy.
- Od září 2020 jsme zapojeni do projektu „Mezigeneračně“ v červnu 2021 jsme získali propůjčení značky a oficiálně se z naší MŠ stala mezigenerační školka – chceme dosáhnout propojení generací – viz vize naší MŠ (<http://mezigeneracne.cz/>)

40. Třídní pravidla

Na počátku každého školního roku vytváříme společně s dětmi pravidla třídy. Povídáme si o tom, že děti mají svá práva, ale také povinnosti, řekneme si, jak bychom se měli ve třídě a v celé mateřské škole chovat, abychom jsme se všichni pohromadě cítili dobře a bylo nám spolu fajn.

Děti se snaží vymýšlet různá pravidla, ze kterých potom vybereme ta nejdůležitější a poté se snažíme najít zástupné symboly pro pravidla a jejich název. Děti zástupné symboly nakreslí či vytvoří s pomocí učitelky a společně si je umístí na viditelné místo ve třídě.

Pokud se děti podílejí na vytváření pravidel, jsou pro ně lépe uchopitelná a přijatelná, než když jsou jim pouze vymezena a je vyžadováno jejich dodržování. Vždy se snažíme být dětem nejlepším příkladem.

41. Vzdělávací obsah

Rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

42. Klíčové kompetence

42.1. Kompetence k učení

- *dítě ukončující předškolní vzdělávání*
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých

- pojmu, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

42.2. Kompetence k řešení problémů

- *dítě ukončující předškolní vzdělávání*
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

42.3. Kompetence komunikativní

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

42.4. Kompetence sociální a personální

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci,

kteřá je mu nepřijemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

42.5. Kompetence činnosti a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

43. Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Školní vzdělávací program je rozdělen do 5 integrovaných bloků, z nichž každý má svůj název a skládá se z jednotlivých témat:

43.1. Seznam integrovaných bloků a témat:

ŠVP PV se skládá z 5 integrovaných bloků. Jednotlivé bloky zahrnují oblast 4 ročních období, lidové tradice a svátky, péči o zdraví, vztah k okolí, společenským hodnotám, sportu, prvky ekologické výchovy a preventivní program „Chceme být zdraví“ (viz příloha č.7). ŠVP PV je flexibilní a umožňuje učitelkám reagovat na aktuální situace, kdy je možno plánovaná témata měnit v pořadí, ale i v obsahu či názvu.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech i situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Vycházíme z dětské zvědavosti touhy po poznání. Upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání, formy vlastního prožitku a pozorování, čímž vytváříme základ přirozeného poznání a bohatý emocionální život. Děti se tak učí

projevit své pocity jako je radost, přání, bolest, nesouhlas.

Vlastní výchovná činnost je zpracována v třídních plánech v tematických blocích, které jsou zpravidla 2-3 týdenních, ale mohou trvat i kratší dobu podle náročnosti tématu.

Respektujeme individualitu dětí, každému dítěti poskytujeme takovou pomoc a podporu, jakou cítíme, že potřebuje.

Doplňkové tematické části - zařazují se mezi hlavní tematické části kdykoli je potřeba nebo podle časové události.

I. Integrovaný blok: Vítej mezi námi ve Sluníčku

Charakteristika:

První integrovaný blok se zaměřuje na dítě a jeho vnímání sebe sama. Dítě se považuje za střed vesmíru a formuje si vlastní názory. V tomto období prochází jak psychickým, tak fyzickým vývojem a zažívá první kroky k osamostatnění.

Tento blok je orientován na pomoc nově přichozím dětem při adaptaci, usnadňuje vzájemné poznávání a seznamování se s novými rituály, přičemž se klade důraz na vytváření společných pravidel soužití. Důležitým cílem je vytvořit přátelské a podpůrné prostředí s kvalitními vztahy mezi učitelkou, dětmi a jejich rodiči.

Děti se naučí základní pravidla soužití, naváží nová přátelství a získají orientaci v známém prostředí. V rámci tohoto procesu si budují hodnoty a postoje, které jsou důležité pro fungování ve skupině. Osvojí si samostatnost, budou schopny vyjadřovat své pocity a vybírat si aktivity podle vlastních preferencí, stejně jako zvládat základy sebeobsluhy.

Realizace přátelské atmosféry bude zajištěna prostřednictvím různých záměrně zaměřených aktivit i individuálních interakcí mezi učitelkou a dětmi, včetně organizovaných akcí s rodiči. Integrovaný blok propojuje motivaci s tematickým vzdělávacím plánem, který je přizpůsoben potřebám a specifikům jednotlivých tříd. Postupné změny v každodenním životě dětí se přirozeně promítnou i do změn v přírodě, což vytvoří vhodné podmínky pro rozvoj hodnot, postojů a poznání prostřednictvím zážitkového a situačního učení. Plánujeme rodičům s dětmi nabídnout možnost účastnit se netradiční třídní schůzky ve formě sobotního výletu.

Dílčí vzdělávací cíle:

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev.

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Seznamovat s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Posilovat prosociální chování ve vztahu ostatním lidem v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině.

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Časový rozsah : 3 týdny

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

<p>Vítáme se ve školce – seznamování se s kamarády s prostředím, s hračkami, kdo se o nás v MŠ stara? Vytvoření společných rituálů, které pomohou dětem cítit se vítány. Představení pravidel a zvyklostí školy formou her a interaktivních aktivit. Adaptace dětí.</p>
<p>Co se stane, když? - zjišťování zájmu dětí, zahájení tvorby třídních pravidel, seznamování se s kamarády s prostředím. Adaptace dětí. Různé hry a tvořivé činnosti, které pomohou dětem navázat přátelství a lépe poznat své vrstevníky (např. týmové hry, výtvarné dílny...)</p>
<p>S čím si hraju rád/a? Co mně baví? Pedagog poznává zájmy dětí. Diskuze o pocitech z nového prostředí, sdílení obav a radostí. Vytvoření portfolií – děti si mohou založit obrázek se svými prvními zážitky ve školce – sebehodnocení dětí...</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání relativní samostatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami,
	apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zachovávat správné držení těla
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí,	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních,
situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	sebedůvěry, osobní spokojenosti)	výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit	rozvoj schopnosti sebeovládání	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

<p>cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>		<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
<p>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- spontánní hra
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly

- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- užívat různé pomůcky k pohybu (odrážedla, kolochodky, koloběžky)
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem) a materiály
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (použití toaletní papír, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, jíst
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, písničky a reprodukovat je
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života
- spolupracovat s dospělým, obracet se na dospělého o pomoc
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, nabídnutí spolupráce)
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

II. Integrovaný blok: Barevný podzim

Charakteristika:

Integrovaný blok je zaměřen na podzimní přírodu, dítě se seznamuje s živou a neživou přírodou a se změnami v přírodě na podzim, příprava zvířat na zimu, s podzimními pracemi na zahradě. Poznávání ovoce a zeleniny. Společně s dětmi se vydáme na cestu plnou objevování podzimní tváře přírody. Prostřednictvím her, aktivit a tvořivých zážitků se ponoříme do světa pestrých barev, vůní a zvuků podzimu. Ukážeme si, jak se příroda proměňuje s koncem léta a jak důležité je chránit její krásu a bohatství.

Děti se naučí rozpoznávat typické znaky podzimu, jako je chladnější počasí, barevné listí, dozrávající plody a příprava zvířat na zimu, uvědomí si bohatství podzimní přírody a její rozmanitost v podobě různých druhů stromů, plodů, hub a dalších organismů. Budeme děti učit vnímat křehkost přírodní rovnováhy a pochopit, proč je důležité chránit životní prostředí a zachovávat jeho krásu pro budoucí generace, seznámí se s charakteristickými znaky různých druhů stromů (listnaté, jehličnaté) a naučí se rozlišovat běžné podzimní plody a plodiny (jablka, hrušky, dýně, brambory...), pojmenovat zvířata v našich lesích a v rámci objevování budou pátrat po informacích. V rámci nabízených aktivit si děti procvičí rozlišování a pojmenování základních a odstínových barev, které podzimní příroda nabízí, budou se učit rozlišovat a třídit podzimní plody do kategorií ovoce a zelenina.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj a užívání všech smyslů.

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vyjadřování).

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).

Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Časový rozsah: 7 týdnů

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

<p>Co vidí kos z výšky? – znaky podzimu - charakteristika podzimu, poznávání barev, správné držení tužky a správné sezení dětí u stolu, důležitost stromů a jejich postavení v ekosystému, poznávání listnatých a jehličnatých stromů a jejich plodů, sběr plodů, tvoření z přírodnin - kaštanů, žaludů, bukvic, šípků, jeřabin (výstavky), používání drobného náradí – zahradní práce</p>
<p>Co vidí kos z výšky? - poznávání listnatých a jehličnatých stromů a jejich plodů (třídění, osvojování si znalostí), sběr plodů, tvoření přírodnin - z kaštanů, žaludů, bukvic, šípků, jeřabin (výstavky), používat drobné náradí, procvičování barev</p>
<p>Zahrádka plná vitamínů - Co roste nad zemí? – poznávání ovoce, seznamování se s podzimními pracemi na zahradě, příprava pokrmů, poznávání chutí a učení se praktických dovedností (strouhání, loupání...)</p>
<p>Zahrádka plná vitamínů - Co roste pod zemí? – poznávání zeleniny, seznamování se s podzimními pracemi na zahradě, příprava pokrmů, poznávání chutí a učení se praktických dovedností (strouhání, loupání...)</p>
<p>Zahrádka plná vitamínů - Copak je to v košíku? – poznávání ovoce a zeleniny, třídění, hledání rozdílů, seznamování se s podzimními pracemi na zahradě, příprava pokrmů, poznávání chutí a učení se praktických dovedností (strouhání, loupání...)</p>
<p>Příroda usíná – poznávání zvířat žijících v lese, jak se chovat v lese, rozlišení - srst, kůže, bodliny apod., která zvířata přezimují, která ne a proč, předávání informací o zimním spánku některých zvířat, výlet do lesa, porovnávání malý x velký, nejmenší, největší, stejný -třídění, poznávání přírodnin</p>
<p>Příroda usíná – pozorování proměn počasí, umí vítr a déšť, pouštění draků, popřípadě hry se sněhem-objevování, zkoumání přírody, poznávání a tvoření z plodů podzimu</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>

		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	spolupracovat s ostatními
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové a jiné činnosti (chůze po šikmé ploše, výstup na žebřík, chůze v prostoru s vyhýbáním, lezení, plazení, házení lehkým předmětem)
- smyslové a psychomotorické hry (podle chuti, vzhledu a vůně poznat ovoce a zeleninu)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte (poslechová četba)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého (tvořivé a námětové hry)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě (návštěva kina, divadla..)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (vycházky do okolí, výlet do lesa)

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí prodloužený, s uvolněným zápěstím vést stopu tužky při kresbě
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici
- dodržovat pravidla komunikace a společenského kontaktu-řečovou kázeň
- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti
- pochopit význam piktogramu
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost
- samostatně se rozhodovat v některých činnostech

- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit za své samostatnosti uspokojení
- umět se přizpůsobit změnám
- projevat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- vyjednávat s dětmi
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

Integrovaný blok: Kdopak je to za dveřmi?

Charakteristika:

Tento integrovaný blok se zaměří na slavení nejvýznamnějších svátků roku - Mikuláše, Vánoc a Masopustu. Prostřednictvím prožitkového učení a společných oslav se děti seznámí s tradicemi a zvyky těchto svátků a rozvinou si pozitivní postoje k bohaté kultuře a identitě našeho národa. Během bloku si děti procvičí řečové projevy prostřednictvím zpěvu, recitace a dramatických her. Současně se seznámí s různými profesemi a jejich významem pro společnost. Díky exkurzím a praktickým činnostem se dozví, jak vypadá práce prodavačů, lékařů, hasičů, policistů a dalších profesí. Společné slavení svátků a prožitkové učení podporují rozvoj morálních postojů a budování hodnotového systému založeného na principu solidarity, přátelství a humanity. Děti se učí spolupracovat, pomáhat si, respektovat se navzájem a sdílet radost. Během bloku se děti učí řešit problémy samostatně, navrhnout možná řešení a uplatňovat svou fantazii a kreativitu. V rámci prožitkového učení a tvůrčích činností si osvojují nové dovednosti a rozvíjí své kritické myšlení.

Ve snaze nabídnout rodičům aktivní účast na vzdělávání dětí se zaměříme na intenzivní spolupráci s rodinami. Rodiče se mohou zapojit do přípravy a realizace aktivit, společných oslav a exkurzí.

Děti povedeme k poznání dalších změn v přírodě, ročního období – zimy a k ochraně přírody, péči o ptactvo přes zimu. Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (období podzim x zima).

Dílčí vzdělávací cíle:

Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).

Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Časový rozsah: 10 týdnů

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

<p>Čím budu až vyrostu? - seznamování se s řemesly a profesemi – prožitkové učení, besedy s odborníky-zvaní si zajímavých profesí do MŠ (policisty, hasiče, návštěvy kadeřnictví, veterinářů apod... přinést obrázek od dětí)</p>
<p>Čím budu až vyrostu? - seznamování se s řemesly a profesemi – prožitkové učení, besedy s odborníky-zvaní si zajímavých profesí do MŠ (policisty, hasiče, návštěvy kadeřnictví, veterinářů apod., VV práce dětí pro odborníky z praxe)</p>
<p>Kdo to ťuká na dveře?</p> <p>- seznámení se s postavou Mikuláše, anděla a čerta, s tradicí adventu, společná příprava kostýmů, příprava na vystoupení pro rodiče, typické znaky adventního období, příprava Vánoc, výzdoba, navození vánoční atmosféry</p>
<p>Kdo to ťuká na dveře?</p> <p>- seznámení se s postavou Mikuláše, anděla a čerta, s tradicí adventu, společná příprava kostýmů, příprava na vystoupení pro rodiče, typické znaky adventního období, příprava Vánoc, výzdoba, navození vánoční atmosféry</p>
<p>Co prosinec přináší? Čas Adventu, Vánoc u nás i ve světě, pečení cukroví, příprava vystoupení dětí na besídku pro rodiče. Charakteristické znaky zimy, hledání rozdílů a porovnávání s podzimem.</p>
<p>Co prosinec přináší? Čas Adventu, Vánoc u nás i ve světě, pečení cukroví, příprava vystoupení dětí na besídku pro rodiče. Charakteristické znaky zimy, hledání rozdílů a porovnávání s podzimem.</p>
<p>Co prosinec přináší? Jaké byly Vánoce? – tradice, materiály, velikosti, hry s novými hračkami, seznamování se s pravidly nových her apod.</p>
<p>Už tu máme nový rok - Tři králové, péče o ptactvo v zimě – sypání do krmítek, výroba krmení pro ptáky, poznávání ptactva, zjišťování, které ptactvo zůstává na zimu v ČR</p>
<p>Už tu máme nový rok - Co s novými hračkami? – pojmenování oblečení, péče o své oblečení (skládání, zavazování klíčků, zapínání knoflíků, ukládání oblečení do skříněk), péče o hračky a pomůcky, ukládání na určené místo, seznámení s částmi dne, co děláme celý den, správné zacházení s hračkami vlastními, společnými v MŠ, seznámení s novými hračkami a materiálem, z kterých jsou vyrobené</p>
<p>Co můžeš dělat, když sněží? – seznamování se se zimními sporty, pokusy se sněhem, vodou...rozvoj pohybových dovedností, stavby ze sněhu, charakteristické znaky zimy a rozdíly ročních období, měsíce v roce...</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

	neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj společenského i estetického vkusu	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, běh ve dvojicích, skoky a poskoky, seskoky z nízké překážky), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- manipulace s nůžkami, lepení, mačkání papíru, vytrhávání z papíru, tvořivá manipulace s konstruktivními stavebnicemi, hry s pískem, artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, rytmizace říkadél
- námětové hry a činnosti (na školku, na obchod, na kuchaře, na rodinu, na lékaře)
- hry na téma rodiny, přátelství
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije-rodina, mateřská škola
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí
- označování časových vztahů ve spojení s činnostmi – ráno, poledne, večer

Konkretizované výstupy:

- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu

- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých podnětů)
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní a nářadí
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- pracovat se stavebnicemi, skládkami
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí a některé vnitřní orgány
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- rozlišovat zvuky a známě melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, tvořit dle vlastní představy
- sledovat očima zleva doprava a podle potřeby i zprava doleva, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- rozlišovat vpravo-vlevo na vlastním těle rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost
- rozlišovat tvary předmětů, geometrické tvary, základní barvy a vlastnosti předmětů
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- tvořivě pracovat s materiály, barvami (koláže, smíchání barev, zapouštění do klovatiny aj.)
- rozlišit jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou předmětů, orientovat se v řadě (první, poslední)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy, znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- snažit se uplatňovat své přání, obhájit svůj názor
- přijímat drobný neúspěch, umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatecích, být schopné se z něho poučit
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- spoluvytvářet pohodu prostředí
- orientovat se v časových údajích v rámci dne
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

Integrovaný blok – Objevujeme svět kolem nás

Charakteristika:

Společně se vydáme na cestu plnou dobrodružství a objevů. Budeme zkoumat svět kolem sebe, od krás jarní přírody až po fascinující svět techniky a umění. Děti budou v rámci objevování a vyhledávání si informací získávat nové znalosti o zvířatech na naší planetě. Naše cesta nás povede nejen k novým znalostem, přípravy dětí na vstup a k zápisu do ZŠ, ale také k úctě k dlouholetým tradicím jako jsou Velikonoce a Den Země. Budeme se učit, jak se orientovat v prostoru a čase, poznáme hodnotu knih a přírody a zdokonalíme se v samostatnosti, například v oblasti dodržování dopravních pravidel. Budeme pozorovat a zkoumat změny v přírodě, učit se o rostlinách a živočiších a slavit Den Země, věnovat se různým tématům, od kultury a umění až po techniku a dopravu. Naučíme se základní pravidla společného soužití a zásady bezpečnosti, a to jak ve třídě, tak i v rámci

dopravní výchovy. Tradičně oslavíme Velikonoce a seznámíme se s jejich zvyky a tradicemi. Zopakujeme si pravidla silničního provozu a prakticky si je vyzkoušíme na Dopravním dni. Neopomeneme ani důležitou výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, jak předcházet nemocím a důležitosti pohybu. Budeme rozvíjet zájem o knihy a o literaturu obecně, rozvíjet schopnost naslouchání a porozumění textu, získávat základní znalosti o světě knih a knihoven, podporovat vztah k literatuře a knihám. Rozvíjet emoční inteligenci a schopnost vcítit se, rozvíjet sociální dovednosti a schopnost komunikace, podporovat spolupráci a týmovou práci.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.

Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů tvořivého sebevyjádření).

Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem - v rodině, v mateřské škole, ve třídě.

Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Rozvoj společenského i estetického vkusu.

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

Časový rozsah: 12 týdnů

Návrhy dílčích témat

Jak to chodí ve škole? - námětové hry na školu, poznávání geom. tvarů, příprava předškolních dětí na zápis, mladší děti se seznamují s tím, jak to ve škole chodí, rozvoj slovní zásoby dětí, grafomotorická cvičení, správný úchop tužky, správné sezení u stolu, používání příboru, práce s knihou, rozvoj logického myšlení

Jak to chodí ve škole? - námětové hry na školu, poznávání geom. tvarů, příprava předškolních dětí na zápis, mladší děti se seznamují s tím, jak to ve škole chodí, rozvoj slovní zásoby dětí, grafomotorická cvičení, správný úchop tužky, správné sezení u stolu, používání příboru, práce s knihou, rozvoj logického myšlení

Kdo se skrývá pod maskou? - příprava na karneval -výzdoba třídy, příprava masek, režim dne - orientace v čase (ráno, poledne, večer), rozvíjet schopnost naslouchání a porozumění textu, rozvíjet emoční inteligenci a schopnost vcítit se, rozvíjet sociální dovednosti a schopnost komunikace, podporovat spolupráci a týmovou práci.

Kdo se skrývá pod maskou? - příprava na karneval -výzdoba třídy, příprava masek, režim dne - orientace v čase (ráno, poledne, večer), rozvíjet schopnost naslouchání a porozumění textu, rozvíjet emoční inteligenci a schopnost vcítit se, rozvíjet sociální dovednosti a schopnost komunikace,

podporovat spolupráci a týmovou práci.

Co všechno vím o zvířatech? Podpora dětí v nalézání nových informací, objevování zajímavostí, využití encyklopedií a jiných didaktických pomůcek. Kde bydlí zvířata? Jaké je to v pralese? Koho potkáš v moři? Koho potkáš na dvoře? Poznávání mláďat a zvířat na naší planetě

Co všechno vím o zvířatech? Podpora dětí v nalézání nových informací, objevování zajímavostí, využití encyklopedií a jiných didaktických pomůcek. Kde bydlí zvířata? Jaké je to v pralese? Koho potkáš v moři? Koho potkáš na dvoře? Poznávání mláďat a zvířat na naší planetě

Co všechno vím o zvířatech? Podpora dětí v nalézání nových informací, objevování zajímavostí, využití encyklopedií a jiných didaktických pomůcek. Kde bydlí zvířata? Jaké je to v pralese? Koho potkáš v moři? Koho potkáš na dvoře? Poznávání mláďat a zvířat na naší planetě

Když tě bacil přepadne, co tě přitom napadne? – výchova dětí ke zdraví, poznávání bylin a vytváření herbářů, poznávání lidských smyslů, preventivní programy. Posilovat zdravé návyky a zodpovědnost za vlastní zdraví. Rozvíjet znalosti o lidském těle a jeho fungování. Učit se rozpoznávat příznaky nemocí a včas vyhledat pomoc. Prohlubovat znalosti o léčivých bylinách a jejich využití. Získávat informace o preventivních programech a jejich významu pro zdraví. Rozvíjet kreativitu a zábavnou formou se učit o zdraví. Vliv životního prostředí na zdraví, jak chránit životní prostředí a podporovat zdravý životní styl a pohyb.

Když tě bacil přepadne, co tě přitom napadne? – výchova dětí ke zdraví, poznávání bylin a vytváření herbářů, poznávání lidských smyslů, preventivní programy. Posilovat zdravé návyky a zodpovědnost za vlastní zdraví. Rozvíjet znalosti o lidském těle a jeho fungování. Učit se rozpoznávat příznaky nemocí a včas vyhledat pomoc. Prohlubovat znalosti o léčivých bylinách a jejich využití. Získávat informace o preventivních programech a jejich významu pro zdraví. Rozvíjet kreativitu a zábavnou formou se učit o zdraví. Vliv životního prostředí na zdraví, jak chránit životní prostředí a podporovat zdravý životní styl a pohyb.

Co ti řekne semafor? - seznamování se s pravidly silničního provozu a prakticky si je vyzkoušet. Seznamování se se základními dopravními značkami, důležitost a význam dodržování bezpečnostních a dopravních pravidel, práce policie, hasičů a záchranářů, rozlišit dopravní prostředky dle účelu, místa a pohybu

Co napoví kniha? – jak kniha přichází na svět? Kdo je to spisovatel, ilustrátor? Třídění, tvary, počty...nad, pod, vedle... Rozvíjet zájem o knihy a o literaturu obecně.

Rozvíjet schopnost naslouchání a porozumění textu. Získávat základní znalosti o světě knih a knihoven. Podporovat vztah k literatuře a knihám. Rozvíjet emoční inteligenci a schopnost vcítit se do postav z knih. Rozvíjet sociální dovednosti a schopnost komunikace. Podporovat spolupráci a týmovou práci. Rozvíjet jemnou motoriku a koordinaci pohybů při listování knihami a manipulaci s nimi. Rozvíjet grafomotorické dovednosti při kreslení a psaní. Rozpoznat obálku knihy, titulní stranu a jméno autora. Popsat ilustrace v knize a vyprávět o ději. Vymyslet vlastní příběh k obrázkům v knize. Dramatizace pohádky. Vyrobit si vlastní knihu. Pochopit význam knih pro rozvoj znalostí a vědomostí.

Pletu, pletu pomlázku

Získat základní znalosti o Velikonocích jako svátku jara a tradicích s ním spojených. Rozlišovat symboly Velikonoc (vajíčka, zajíček, beránek, pomlázka) a umět je popsat. Naučit se rozpoznávat velikonoční dekorace a zvyky. Získat znalosti o běžných jarních květinách a rostlinách (např. tulipány, narcisy, vrba kočičky). Rozvíjet úctu k tradicím a zvykům. Upevňovat rodinné a mezilidské vztahy. Rozvíjet radost z tvořivé činnosti a sdílení zážitků s ostatními. Podporovat empatii a ohleduplnost k druhým. Rozvíjet jemnou motoriku a koordinaci pohybů při malování, stříhání, lepení a dalších činnostech. Rozvíjet hrubou motoriku při tanci, hrách a pohybových aktivitách. Zdokonalovat rytmické

a melodické cítění při poslechu a interpretaci velikonočních písní. Naučit se základní velikonoční koledy a říkanky. Malovat a zdobit velikonoční vajíčka. Vyrábět velikonoční dekorace a přáníčka. Hrát si s velikonočním zajíčkem a hledat ukrytá vajíčka. Plést pomlázky a svátečně zdobit. Seznámit se s velikonočními zvyky a tradicemi z různých kultur – multikulturní výchova.

Pletu, pletu pomlázku

Získat základní znalosti o Velikonocích jako svátku jara a tradicích s ním spojených. Rozlišovat symboly Velikonoc (vajíčka, zajíček, beránek, pomlázka) a umět je popsat. Naučit se rozpoznávat velikonoční dekorace a zvyky. Získat znalosti o běžných jarních květinách a rostlinách (např. tulipány, narcisy, vrba kočičky). Rozvíjet úctu k tradicím a zvykům. Upevňovat rodinné a mezilidské vztahy. Rozvíjet radost z tvořivé činnosti a sdílení zážitků s ostatními. Podporovat empatii a ohleduplnost k druhým. Rozvíjet jemnou motoriku a koordinaci pohybů při malování, stříhání, lepení a dalších činnostech. Rozvíjet hrubou motoriku při tanci, hrách a pohybových aktivitách. Zdokonalovat rytmické a melodické cítění při poslechu a interpretaci velikonočních písní. Naučit se základní velikonoční koledy a říkanky. Malovat a zdobit velikonoční vajíčka. Vyrábět velikonoční dekorace a přáníčka. Hrát si s velikonočním zajíčkem a hledat ukrytá vajíčka. Plést pomlázky a svátečně zdobit. Seznámit se s velikonočními zvyky a tradicemi z různých kultur – multikulturní výchova.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj kooperativních dovedností	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ zorganizovat hru nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	vytváření povědomí existenci ostatních kultur a národností	ovnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech poznat napsané své jméno

souvislosti	jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		rozhodovat o svých činnostech
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové činnosti (hra na dětské hudební nástroje, nácvik tanečků, ladit pohyb s hudbou, zpěv písní s vánoční tematikou)
- přednes, recitace, dramatizace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- hry a činnosti nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity (výzdoba třídy, výroba dárků a přáníček)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (divadelní představení, vánoční koncert)
- ekologicky motivované hrové aktivity

Konkretizované výstupy:

- všimnout, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého, soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- doprovázet pohyb zpěvem
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály
- zacházet správným způsobem s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, nalézt cestu v labyrintu, složit puzzle aj.)
- pamatovat si postup řešení
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí času
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků, řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače
- umět se přizpůsobit změnám
- přijímat pokyny
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- respektovat rozdílné schopnosti
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav, ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- spoluvytvářet pohodu prostředí

Integrovaný blok: Na jedné planetě

Charakteristika:

Společně zakončíme školní rok s radostí a oslavami! Užijeme si společně strávené chvíle, během kterých si děti osvěží znalosti a procvičí dovednosti získané v průběhu roku. Navíc se seznámí s tématy ochrany životního prostředí a péče o přírodu. Rozšíří si znalosti o živé a neživé přírodě, globální rozmanitosti a mezilidských vztahů. Budeme upevňovat rodinné vazby, vcítění se do pocitů druhých a osvojení základů kritického myšlení. Učit se respektu k sama sobě, k vlastním potřebám a pocitům, volba a rozhodnutí, odolnost vůči rizikům. Prohloubíme vztahy v rodinách a užijeme si společnou zábavu s rodiči. Oslavíme Mezinárodní den dětí. Slávnostně zakončíme školní rok, rozloučíme se s předškoláky a popřejeme jim úspěšný start v základní škole. Prostřednictvím her, experimentů a výtvarných činností se děti seznámí s tématy ochrany životního prostředí, třídění odpadu, recyklace a péče o přírodu, poznají svoje město, dozví se zajímavosti o svém městě... Děti si vyrobí drobné dárky pro své rodiny, V rámci školního výletu poznáme krásy blízkého okolí. Získané znalosti o živé a neživé přírodě využijeme při tvorbě her a aktivit s environmentální tematikou. Rozvíjíme u dětí hodnoty vzájemného respektu a pomoci druhým, s důrazem na kulturní rozmanitost s mezigeneračními vztahy. Děti se budou učit rozpoznat živé a neživé složky přírody a chápat jejich vzájemnou závislost, získat povědomí o globální rozmanitosti a respektu k dětem z různých kultur. Budeme upevňovat rodinné vztahy a prožívat radost ze společných aktivit, rozvíjet kladné mezilidské vztahy. Děti povedeme k tomu, aby dovedly vyjádřit nesouhlas a odmítnout účast v nebezpečných situacích, osvojit si základy třídění odpadu a recyklace a uvědomit si důležitost ochrany životního prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální.

Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).

Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Časový rozsah: 11 týdnů

Návrhy dílčích témat

Copak vidíš v kaluži a pod lupou? – pozorování přírody, zkoumání, objevování pomocí mikroskopů... pozorovat a zkoumat změny v přírodě, učit se o rostlinách a živočiších a slavít Den Země. Rozvíjet u dětí zájem o přírodu a její ochranu. Vytvářet u dětí povědomí o ekologických problémech. Rozvíjet u dětí znalosti a dovednosti v oblasti ekologie a udržitelného rozvoje. Podporovat u dětí kladný vztah k životnímu prostředí.

Čáry, máry podkočáry – seznámení s lidovým zvykem – pálení čarodějnic

- poznávání hierarchie v označování osob: maminka, tatínek = rodiče, bratr, sestra = děti, děti, rodiče = rodina
- pojmenování dní v týdnu, osvojování si poznávání geom. tvarů, procvičování prostorové orientace

Moje rodina – lidé kolem nás

- vést děti úctě k rodičům, prarodičům, uvědomění si jejich důležitosti v rodině při příležitosti svátku matek., vytváření dárků pro maminku
- pochopení v souvislosti se změnami v přírodě procesu kvetení rostlin, důležitost péče o rostliny a přírodu.

- poznávání hierarchie v označování osob: maminka, tatínek = rodiče, bratr, sestra = děti, děti, rodiče = rodina

Zapojení rodiny do sportu – příprava „Olympiády“ - školní akce s rodinou, olympiáda mateřských škol, příprava, seznámení s letními sporty

Moje rodina – lidé kolem nás

- vést děti úctě k rodičům, prarodičům, uvědomění si jejich důležitosti v rodině při příležitosti svátku matek., vytváření dárků pro maminku
- pochopení v souvislosti se změnami v přírodě procesu kvetení rostlin, důležitost péče o rostliny a přírodu.
- poznávání hierarchie v označování osob: maminka, tatínek = rodiče, bratr, sestra = děti, děti, rodiče = rodina
- Zapojení rodiny do sportu – příprava „Olympiády“ - školní akce s rodinou, olympiáda mateřských škol, příprava, seznámení s letními sporty

Moje rodina – lidé kolem nás

- vést děti úctě k rodičům, prarodičům, uvědomění si jejich důležitosti v rodině při příležitosti svátku matek., vytváření dárků pro maminku
- pochopení v souvislosti se změnami v přírodě procesu kvetení rostlin, důležitost péče o rostliny a přírodu.

- poznávání hierarchie v označování osob: maminka, tatínek = rodiče, bratr, sestra = děti, děti, rodiče = rodina

Zapojení rodiny do sportu – „Olympiáda“ školní akce s rodinou, olympiáda mateřských škol, příprava, seznámení s letními sporty

Oslava Dne dětí – téma k MDD

- vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období
- společná příprava oslavy dne dětí
- vést děti k poznání přírody, ekosystémů (les, louka,)

Letem světem

Kde bydlím? (domov, město, vesnice) – týden poznávání svého města, děti se dozví zajímavosti o svém městě, navštíví zajímavá místa ve městě, rozlišení rozdílu město x vesnice... V rámci školního výletu poznáme krásy blízkého okolí.

Letem světem – v tomto týdnu „cestujeme“ za dětmi z celého světa, seznámení se světadíly, práce s atlasem, poznávání jiných zemí a kultur, seznámíme se s životem lidí v jiných krajích, budeme se snažit probouzet u dětí zájem o nové informace

Letem světem

V tomto týdnu budeme zjišťovat jaké je to ve vesmíru – seznámení s planetami sluneční soustavy, mít povědomí o vesmíru, střídání dne a noci i ročních období na Zemi

Co vypráví kapka vody?

- povedeme děti k poznání změn v přírodě, pochopení koloběhu vody, ročního období, rozliší rozdíly mezi potokem, řekou, mořem, rybníkem

Léto u nás ve Sluníčku

- vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – léta, rozlišit a pojmenovat některé luční, léčivé rostliny, rozlišit a pojmenovat druhy prvního ovoce, zeleniny ze zahrady, rozlišit některé živočichy žijící u vody, ve vodě, důležitost a význam ekosystémů (les, louka, rybník, potok, řeka apod.), jejich ochrany a péči o ně, uvědomit si důležitost bezpečnosti a ochrany lidského těla při koupání a dalších letních aktivitách, rozlišit a poznat některá exotická zvířata, význam sounáležitosti ve třídě, v MŠ, přátelství, na základě rozloučení s kamarády, kteří odchází po prázdninách do škol.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním chápat slovní vtip a humor

		<p>prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a užívání všech smyslů	<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>

komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		sledovat očima zleva doprava
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		utvořit jednoduchý rým
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku

ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Vzdělávací nabídka:

- chůze a běh se změnou směru, běh ve skupině, běh ve dvojicích a trojicích,
- skoky vpřed z místa, skok do výšky, skluz, výskok z místa s dosažením na zavěšený předmět
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti zaměřené k seznamování elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symboliku
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

Konkretizované výstupy:

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (v lese, na sněhu, v pásku aj.)
- tužku držet správně, napodobit písmena, čísla, geom. tvary
- znát základní zásady zdravého životního stylu a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- rozkládat slova na slabiky, vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné a nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na vycházce) slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. krátké scénky, pomocí pantomimy vyjádřit nějakou činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např.poznat co do skupiny nepatří),třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. třídít předměty podle barvy,tvaru,velikosti)
- nechat se získat pro záměrné učení
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého
- důvěřovat vlastním schopnostem
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává(rozumět tomu,co se ve známém prostředí děje)

44. Ekologická výchova

Tento blok je plněn dlouhodobě v průběhu celého školního roku podle vypracovaného environmentálního plánu a je vhodně zařazován p.učitelkami do všech témat. Cílem je vést děti ke kladnému vztahu k sobě, okolí a prostředí, ve kterém žijeme, k živé i neživé přírodě. Učíme děti chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat. Děti se seznamují v měsíčních tématech se „životem“ stromu. Formou úkolů, pozorování a pokusy se seznamují se stromem od kořenů k listům. Poznávají i některá zvířata, která na stromě nebo ve stromě žijí.

Časový rozsah - celoročně

45. Minimálně preventivní program „ Chceme být zdraví.“

Základem je pochopení pojmu zdraví. Děti jsou zábavnou formou seznamovány s níže uvedenými tématy a odnášejí si do svého života základní vědomosti, týkající se zdraví.

Plán je zpracován podle příručky Zdravý způsob života a prevence závislosti pro mateřské školy a první třídy - D. Nováková. Viz. příloha č. 7

časový rozsah – celoročně

46. Doplnující programy a další aktivity

Hlavní vzdělávací nabídku se snažíme doplnit programy rozvíjející dovednosti dětí. Doplnující tradiční aktivity naší školy jsou převážně:

Logopedická péče

-pravidelně je zařazována preventivní logopedická péče v rámci jazykových chviliek i individuální péče učitelkami, které absolvovaly logopedický kurz pod supervizí logopeda.

Ekologický program

- dle vypracovaného ekologického plánu pracujeme celoročně

Výtvarné činnosti

– účastníme se výtvarných soutěží

TV hry

- maximálně využíváme jednu z ložnic jako tělocvičnu, využíváme nabídky možnosti využití zimního stadionu

Minimálně preventivní program

– celoročně pracujeme s programem „ Chceme být zdraví“

Celé Česko čte dětem

– jsme zapojeni v celorepublikovém projektu k prohloubení zájmu dětí o mluvené Slovo

Mezigeneračně

-jsme zapojeni do spolupráce s obecně prospěšnou společností, která podporuje setkávání lidí všech generací, potkávání zejména těch nejstarších s těmi nejmladšími, aby k sobě našli cestu a objevili, jak krásné a zajímavé jsou jejich světy.

Mámo, táto přesvědč mně, že jezdíme bezpečně

-celoroční projekt vychází z metodiky dopravní výchovy v předškolním věku dítěte Ministerstva dopravy 2008.

Dalšími doplňujícími činnostmi se snažíme zpestřit vzdělávací činnosti. Doplňkové činnosti se mohou v průběhu let platnosti tohoto ŠVP PV měnit. Jsou zařazovány doplňkové činnosti pro děti, které nemají potřebu spánku, nebo jim stačí kratší doba poledního odpočinku.

Aktuálně jsou to:

- sportovní olympiáda pro mateřské školy
- karneval
- mikulášská besídka
- vánoční besídka
- tematický den dětí k příležitosti MDD
- slavnostní rozloučení se školáky
- návštěva ZŠ před zápisem do školy
- spolupráce s městskou knihovnou
- návštěva hudebních koncertů v ZUŠ
- návštěva požární zbrojnice
- návštěva policie v MŠ
- návštěva v základní škole
- tematické vycházky za zvířátky
- situační akce s rodiči
- zapojení zvířat do výchovně vzdělávacího procesu

47. Evaluační systém

Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu práce mateřské školy a přinést informace, na jejichž základě lze učinit kroky ke zlepšení pedagogické práce mateřské školy.

Pedagogické pracovnice hodnotí především svou práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to jestli děti zvolenými činnostmi zaujal a jestli pro ně byla zvolená činnost přínosem. Následně evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP a ŠVP PV) vzhledem ke stanoveným cílům daným ŠVP.

Dále provádí individuální hodnocení dětí vzhledem k věku dítěte a k jeho individuálním schopnostem - hodnotí pokroky, odhalují talent, to v čem je dítě úspěšné, zjišťují, co dítěti činí problémy, v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvodí důsledky pro svou práci s tím konkrétním dítětem. Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalostí vývojového stupně dítěte a vzhledem k tomuto stupni pak má být hodnocen pokrok dítěte. Jde o důvěrné hodnocení, které slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům (diagnostické listy)

Ředitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí individuální pokroky jednotlivých dětí, kontroluje a hodnotí práci pedagogů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy ve spolupráci s ostatními zaměstnanci.

47.1. Evaluace v rámci MŠ

- je součástí řídicího procesu (vlastní práce pedagoga, řízení MŠ)
- je prostředkem neustálého hledání optimální cesty vzdělávání se současným rozvojem, pohybem a změnami vzdělávacího prostředí

spočívá

- v porovnávání s kritérii RVP PV za účelem získání zpětné vazby o naplňování vzdělávacích cílů
- ve zjišťování, porovnávání a vysvětlování kvality a efektivity vzdělávacího procesu a jeho výsledků
- v neustálém vyhodnocování mateřské školy a její práce

- vede ke zdůvodněnému vytyčení dalšího účelného postupu

- **Vnitřní kontrola (obecně)**

formální - plánovaná

neformální - suplování

1. Orientační (celková)

zařazení: u začínajících, nebo nových učitelek, popř. při naléhavé potřebě

zaměření: ucelený obraz o činnosti učitelky, činnosti dětí, o výchovně vzdělávacích výsledcích,

— celkový stav třídy, úroveň výchovně vzdělávacího procesu

2. Tematická

zaměření: jednotlivé jevy výchovně vzdělávacího procesu

- *organizace jednotlivých činností*
- *motivace*
- *výchovné využití*
- *použité formy, metody, prostředky*
- *ověření plnění závěrů a opatření stanovených např. na pedagogické radě*

3. Následná

➤ zařazení: na základě orientačních a tematických kontrol

- *plnění uložených závěrů a kontrol (úkolů, doporučení)*

Metody

- *pozorování*
- *studium dokumentace třídy*
- *rozhovor s učitelkou*

Prostředky

- *orientační vstupy*
- *hospitace*
- *kontrola administrativy (třídní a jiné dokumentace)*
- *kontrola plnění náplně práce a zadaných úkolů*
- *kontrola výsledků činnosti dětí*
- *kontrola dodržování vnitřních norem školy*
- *ověření si důležitosti problému*
- *následná kontrola*
- *kontrola na podnět rodičů, zřizovatele*

47.2. Kritéria evaluace

I. hodnocení kvality ŠVP PV

- obsahuje vše, co je dáno RVP PV
- dodržuje cíle vzdělávání, respektuje obsah i podmínky dané RVP PV
- podává jasný a ucelený obraz o mateřské škole, o způsobu a formách její práce a poskytovaném vzdělávání
- v konkrétních podmínkách školy je reálný
- počítá se spoluprací s vnějšími partnery
- představuje konzistentní celek, nikoliv soubor izolovaných a nenavazujících skutečností a je tak dokladem o promyšlenosti, cílevědomosti a integrovanosti práce
- pomáhá učitelkám rozvíjet pedagogický styl a strategie odpovídající integrovanému přístupu ke vzdělávání a prožitkovému učení
- obsah vzdělávání („učivo“ a jeho časový plán) ztvárňuje do takové podoby, která umožňuje integrované naplňování vzdělávacích cílů
- obsahuje promyšlený systém vnitřní evaluace, resp. průběžné vyhodnocování je jeho vlastní součástí
- sjednocuje to podstatné, ponechává učitelkám dostatek volného prostoru k tvořivosti a individualizaci vzdělávání
- pomáhá učitelkám při přípravě TVP PV, je pro jejich práci smysluplný, potřebný a užitečný
- obsahuje dohodnutá pravidla chování a jednání
- je zpracován jasně, srozumitelně, bez zbytečných podrobností, kulturní formou
- je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj školy a zkvalitnění vzdělávání

provádí: jednotlivé učitelky, pedagogický sbor jako celek

způsob: diskuse, připomínky, návrhy, změny, doplňování

termín: leden - pedagogická rada, červen- písemné zhodnocení učitelkami/li

II. hodnocení kvality TVP PV

- obsahuje vše, co má (co je dáno ŠVP PV), dodržuje cíle vzdělávání, respektuje obsah i podmínky dané ŠVP PV
- podává jasný a ucelený obraz o třídě, o způsobu a formách její práce a poskytovaném vzdělání
- v konkrétních podmínkách třídy je reálný
- počítá se spoluprací s rodiči
- představuje konzistentní celek, nikoliv soubor izolovaných a nenavazujících skutečností a je tak dokladem o promyšlenosti, cílevědomosti a integrovanosti práce
- rozvíjí pedagogický styl a strategii odpovídající integrovanému přístupu ke vzdělávání a prožitkovému učení
- obsah vzdělávání ztvárňuje do takové podoby, která umožňuje integrované naplňování vzdělávacích cílů
- je smysluplný, potřebný a užitečný
- obsahuje dohodnutá pravidla chování a jednání
- je zpracován jasně, srozumitelně, bez zbytečných podrobností, kulturní formou
- je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj třídy a zkvalitnění vzdělávání

provádí: jednotlivé učitelky, pedagogický sbor jako celek

způsob: diskuse, připomínky, návrhy, změny, doplňování

termín: průběžně, po ukončení podtématu - pedagogické rady

Oblast	Forma	Časový rozsah	Odpovědnost pedagogů
Hodnocení kvality ŠVP PV	písemná analýza dotazník na konci šk. roku	po ukončení tematických celků (hodnocení integrovaného bloku)	všichni pedagogové v jednotlivých třídách, vždy zodpovídají učitelky společně všichni pedagogové a ředitelka

		celkové hodnocení 1x za šk. rok	na konci šk. roku
Podmínky vzdělávání	dotazník na konci šk. roku	1x za šk. rok nebo dle aktuální potřeby (rizika, materiální podmínky školy)	jednotlivě každý pedagog společně všichni pedagogové a ředitelka na konci šk. roku
Způsob zpracování a realizace	písemná analýza (TVP)	Témata – po ukončení	všichni pedagogové v jednotlivých třídách
Práce pedagogů	dotazník hospitace orientační vstupy	autoevaluace 1x ročně hospitace 2x ročně orientační vstupy 4x ročně a dle potřeby	každý pedagog ředitelka
Výsledky vzdělávání	diskuze dotazníky hospitace vzájemné hospitace pozorování	1x za šk. rok	zodpovídá ředitelka MŠ na základě hodnocení jednotlivých tříd, které předkládají třídní učitelé
Doplňkové činnosti	Písemná analýza	2x za školní rok	učitel/ky

1

1. Pravidla

- hodnotíme ve vztahu k dítěti kvalitu individuálního rozvoje a učení,
- hodnotíme ve vztahu k pedagogům hodnocení kvality jejich práce,
- hodnotíme ve vztahu k sobě sebehodnocení kvality pedagogické práce (pedagogové), řídicí práce (ředitelka školy),
- hodnotíme průběžně, neustále, vyhodnocujeme dle potřeby,
- evaluujeme, sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme veškerou činnost školy, záměry, cíle ŠVP a TVP včetně postupů, forem a metod, kterými škola plánované cíle naplňuje,
- evaluujeme vždy za pololetí školního roku,
- kritéria pro hodnocení si v rámci třídy pedagogové odvozují z RVP sami, v rámci školy je odvozuje ředitelka také z RVP.

2. Hodnocení a evaluace pedagogy

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod. Následně na to evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP a ŠVP).

Individuální hodnocení = pedagogická diagnostika = učitelky mapují, co dítěti jde, v čem je úspěšné, především zjišťují, co činí dítěti problémy, kde „vážne“, v čem jsou nedostatky.

Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalosti výchozího vývojového stupně dítěte, průběžně se zaznamenává každý pokrok dítěte vzhledem k výchozímu stavu. Potom se toto hodnocení stává dokumentem, který se stále doplňuje, mění. Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Metody hodnocení a evaluace pro učitelku:

- pozorování, opakované pozorování,
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s odborníky,
- diskuze,
- rozbor herních aktivit dítěte,

- rozbor procesu učení = využití didaktických her a testů,
- rozbor jazykových projevů = úroveň komunikace,
- rozbor, analýza prací – výtvorů dítěte,
- rozbor osobní dokumentace dítěte,
- rodinná i osobní anamnéza,
- rozbor chování a jednání dítěte ve skupině, vztahy, postavení ve skupině,
- analýza vlastní pedagogické aktivity.

3. Hodnocení a evaluace ředitelkou školy

Ředitelka hodnotí svoji pedagogickou a řídicí práci, kontroluje a hodnotí práci pedagogů a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy. O všech těchto činnostech vede záznamy, které mají podobu záznamů o hospitacích. Na základě získaných dat zpracovává evaluační zprávu (Výroční zpráva - hodnocení MŠ).

Prostředky evaluace:

- průběžné vyhodnocování zpracování TVP, porovnávání s požadavky ŠVP (kontrolách ředitelkou, na poradách, průběžně),
- sledování a hodnocení respektování vzdělávacích podmínek a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí,
- sledování a hodnocení práce provozních zaměstnanců (zápisy kontrol),
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců (záznamy o hospitacích) pololetní a roční hodnocení vzdělávacího procesu v MŠ
- sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky,
- kontroly dodržování vnitřních norem a školního řádu školy, plnění pracovních náplní,
- kontroly třídní a další dokumentace.

Kritéria pro hodnocení pedagogů:

- vede záznamy z pozorování o dětech a vyhodnocuje je,
- má zpracovaný TVP a pracuje podle něho,
- umožňuje dětem pracovat individuálně,
- vede děti ke spolupráci v kolektivních činnostech,
- vstřícně komunikuje s rodiči,
- sebevzdělává se,
- zastupuje za kolegyni,
- aktualizuje dětem portfolia,
- umožňuje rodičům kdykoli spolupracovat, vstoupit do třídy,
- vstřícně a ochotně pomáhá kolegyním,
- seznamuje ostatní s poznatky z účasti semináře či samostudia.

Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců:

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní,
- dodržuje pracovní dobu,
- všechny venkovní i vnitřní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy,
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladby jídelníčku, jsou dodržovány vhodné intervaly mezi jídly,
- spolupracuje s ředitelkou školy, se zřizovatelem, aktivně se podílí na aktivitách a akcích školy,
- ve vztazích mezi zaměstnanci panuje vzájemná důvěra, vstřícnost, porozumění, respekt, ochota spolupracovat.

48. Přílohy

Přílohami školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jsou:

- ✓ č.1 Školní řád
- ✓ č.2 Organizační řád

- ✓ č.3 Provozní řád mateřské školy
- ✓ č.4 Plán dlouhodobého rozvoje
- ✓ č.5 Ekologie v naší mateřské škole
- ✓ č.6 Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole
- ✓ č.7 Minimálně preventivní program „Chceme být zdraví“
- ✓ č.8 Organizační řád školní zahrady
- ✓ č.9 Diagnostické listy
- ✓ č.10 Vlastní hodnocení pedagoga – dílčí cíle – tabulka (posouzení vlastní výchovné práce)
- ✓ č.11 Dotazník pro provozní pracovníce
- ✓ č.12 Hodnotící list pro učitelku – naplnění očekávaných výstupů
- ✓ č.13 Kritéria souladu RVP PV a ŠVP PV
- ✓ č.14 Kritéria pro hodnocení pedagogů
- ✓ č.15 Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků
- ✓ č.16 Hodnocení ředitelky školy zaměstnanci
- ✓ č.18 Individuální vzdělávací program
- ✓ č.20 IVP, PLPP
- ✓ č. 21 Dotazník spokojenosti zákonných zástupců

